

gružės 17, 1945  
notina sarkana  
ik.  
juvo: René A.  
H. Hayes, ma-  
ikas paoficieras  
ley.  
nas, sakė kalbė-  
noliu pagarbū  
noms ir visiem  
ijoje bonū buv  
už \$1,134,000.  
Laisvė irgi dal-  
AVIMAI  
kambarių rakand  
mą kainą. Visi n  
asome kreipis pa  
128 Meserle St.  
Y. Galima matyt  
i-117)  
AVIMAI  
darbininkas dūri  
s darbo, kaip pa  
bas nuolatini. Dū  
tijų prasme kreip  
lejus, 33 Hudson  
N. Y.  
artenderis. Paga  
lėtų ir virtuvėj p  
išniauskas, 554 J  
p. Norwood Ave.  
(114-116)  
tenderis dirbi d  
tefonu vakaru  
ven 4-7975.  
7)  
mbarys su ilim  
mechanikas, 66  
Prašau rašyti  
Leo Cawley,  
33 Ellis Ave.  
(111-117)  
E  
NT  
BROOKLYN  
ENIAIS  
enti.  
isokių valgių  
ROOKLYN  
TČIUS  
STAIGA  
i ir grafiā  
atskiras  
ys užėjimū  
ms. Nedė-  
atdaras nuo  
ndos diena  
i.  
N, N. Y.  
reen 4-8588  
weler  
n, N. Y.  
VAKARAS

# KRISLAI

"Kariauti Prieš Tarybų Sąjungą!..."  
Fašistinė Lenkų Armija.  
J. Ormanas Rašo.  
Tai Būtų Didžiausia Nelaimė!

Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių Dienraštis  
Kaina \$6.50 Metams  
Užsieniuose \$8.00  
Brooklyne \$7.00  
Kopija 5c

# LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY



No. 117 LAISVĖS ANTRASIAS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Gegužės (May) 18, 1945 Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXV. Dienraščio XXVII.

## JANKIŲ BOMBOS BEVEIK NUŠLAVĖ JAPONŲ DIDMIESTĮ

### 500 B-29 Vėl Pleškino Nagoyą, Japonų Orlaivių Centrą

Vienu Žygiu Jankiai Sunaikino 16 Mylių Nagoyos

Guam, geg. 17. — Daugiau kaip 500 galingiausių Amerikos bombonešių B-29 praeitą naktį paleido 3,500 gaisrinių bombų į Nagoyą, trečią didžiausią Japonijos miestą, ir vieną šiuo žygiu išdegino 16 ketvirtinių mylių fabrikinėje Nagoyos dalyje, svarbiausiame Japonijos orlaivių statyklų centre. Jankių bombos užkūrė didžiausią japonų lėktuvų fabriką Mitsubishi, ginklų ir amunicijos dirbklas ir prielaukų įrengimus. Tai buvo antras didis amerikiečių oro žygis per tris dienas prieš Nagoyą, pusantro milijono gyventojų miestą. Jankių lakūnai sakė, didžioji didžiama Nagoyos jau sunaikinta.



Amerikiečiai kovūnai ant salos Okinawa. Čia matosi, kaip jie padegė japonų būdą ir laukia iš jos japonų išlendant.

### ANGLIJOS VALDŽIA NENORI, KAD TEISMAS TARDYTŲ KARINIUS NACIŲ PIKTADARIUS

London. — Jungt. Tautų Komisija Kariniams Piktadariams Tardyti žada susirinkti į posėdį gegužės 31 d. Tuo tarpu labai daug anglų protestuoja, kad vakariniai taktininkai glosto suimtus aukštuosius nacių valdininkus ir generolus, žinomus karinius kriminalistus.

Minimoji komisija kol kas susideda tik iš Amerikos, Anglijos ir Francijos įgaliotinių. Anglų valdžia nenori, kad ši komisija, kaip tarptautinis tribunolas, teistų karinius nacių nusikaltėlius. Anglijos valdininkai sako, kad toks teismas, girdi, lauzytų tarptautinius įstatymus, nes tie

įstatymai, esą, nepaliečia valstybių galvų. Anglų vyriausybė perša, kad pačios didžiųjų taktininkų valdžios skirtų bausmes tokiem piktadariams. Nesutikdami su savo valdžios nusistatymu, kai kurie anglai tardomosis komisijos nariai jau pirmiau pasitraukė iš jos.

### NACIŲ GENEROLŲ VALDŽIOS PRIPAZINIMAS LAUŽO JALTOS SUTARTĮ, KAIP NURODO SOVIETŲ SPAUDA

Maskva. — Raud. Žvaigždė ir kiti sovietiniai laikraščiai protestuoja, kad anglai ir amerikiečiai glamonėja tokius karinius nacių kriminalistus, kaip admirolas Doenitz, Goeringas, feldmaršalas Ernst Busch ir kiti. Vakarienių taktininkų palaikoma, adm. Doenitzo karinė neva valdžia Vokietijoje yra Jaltos-Krymo sutarties laužymas, sako Raudonoji Žvaigždė.

Sovietų spauda peikia amerikiečių - anglų laikraščius, kad jie siunčia savo korespondentus kalbėtis su buvusiais nacių valdovais ir generolais, kaip kad su Goeringu, gen. H. Guderianu, feldmaršalais Kesselringu, von Rundstedtu ir kitais. Pasimatymuose su amerikiečiais ir angliškais korespondentais tie vokiečių vadai varo savo propagandą ir provokacijas prieš Sovietų Sąjungą, o Anglijos ir Amerikos laikraščiai ir radijai dar plačiau paskleidžia naciškus jų pareiškimus.

### Teisia Karinius Rumunijos Kriminalistus

Maskva geg. 17. — Rumunijos liaudies teismas pradėjo tardyti 38 karinius kriminalistus, nacių bendradarbius. Tarp teisiamųjų yra ir trys rumunų generolai.

### Išpirktą 7-tos Paskolos Bonų virš Biliono

Washington. — Amerikiečiai jau išpirko Septintosios Karo Paskolos Bonų už bilioną 264 milijonus dolerių. Viso reikia išpirkt bonų už 14 bilionų dolerių.

"Visi tie vokiečių vadai dabar sako, kad tik Hitleris ir jo partija buvę kalti už Vokietijos sumušimą ir kad hitleriniai generolai neturėtų būti laikomi atsakingais už savo nedorybes", kaip rašo Raudonasis Laivynas.

Panašiai buvo ir 1918 metais, kada vokiečių generolai kaltino tikai kaizerį Wilhelmą už Vokietijos sumušimą. Tuom jie stengėsi išlaikyti savo armijos intaką ir garbę.

Maskvos radijas pareiškė: "Kalbėtis su Goeringu tai lygu, kaip kalbėtis su žmogžudžiu, kuris tik ką nužudė kūdikį ir dar tebe-laiko kruviną kirvį."

### Okinawoj Amerikoni Nukovė Virš 46,000 Japonų

Japonai iš Savo Protėvių Kapų Kalnuose-Uolose Žūtūtiniai Ginas ir Laikiniai Apstabdė Amerikiečius

Guam, geg. 17. — Japonai, sulindę į savo protėvių kapus, iškaltus kalnų šonuose, ginas neapsakomu ištūžimu nuo atakuojančių amerikiečių pietiniame Okinawos salos gale. Žūtūtiniai japonų pasi-priešinimai laikinai sutūrė jo jankius toj pačioj linijoj Kiekviename kalne, kalnelyje ir priekalnėje japonai yra išsikasę lindynes ir pristatę stiprių cementinių fortukų. Tiktai tiesiog pataikius patrankos sviediniu arba įmetus sprogstamąją bei sierinę bombą, tegalima sunaikint tuos japonus. Nežiūrint tokių priešų pozicijų, amerikiečiai per dieną nukauja daugiau kaip po 1,000 japonų.

Pirmiau buvo oficialiai pranešta, kad jankiai užėmė Koniskąjį Kalną, bet vėlesnis pranešimas sako, jog amerikiečiai nebuvo užvaldę to kalno, ir dabar japonai nuo jo viršūnės žeria ugnį į jankius priekalnėse. Japonų Nuostoliai Keliolika Kartų Didesni Nuo amerikiečių įsiveržimo į Okinawos salą iki gegužės 15 d. buvo užmušta 46,505 japonai ir suimta 1,038. Tuo tarpu žuvo 3,781 Amerikos karys, be žinios dingo 165 ir tapo sužeisti 17,004. Salia to, buvo nukauta 900 amerikiečių jūreivių, be žinios dingo 1,075 ir sužeista 2,746.

### Pranešimas Dėlei Devintojo Siuntinio Paramos Lietuvos Žmonėms

Paruošimas Devintojo Siuntinio Paramos Lietuvos žmonėms eina prie pabaigos. Manome, jog galėsime išsiųsti su birželio 1 diena. Todėl prašome visų: kurie norite, kad jūsų dovanos nueitų su Devintuoju Siuntiniu, tuojau jas siųskite Komiteto Centran.

Taip pat vėl primename, kad dabar eina vajuš už pasiuntimą Lietuvon gyduolių už dešimt tūkstančių dolerių. Ar darbuojatės tam reikalui? Ar jau paaukojote? Ypatingai Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto skyrius ir šiaip lietuvių organizacijos prašome prisidėti prie šio vajušo. Kol kas dar toli gražu nesame pasiekę pasibrėžto tikslo.

Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas, R. W. R. 417 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

### Tėra Tiktai Pusė Tiek Mėšos, kiek Leidžia Raudonosios Stamos

Washington. — Raudonieji racionavimū ženkleliai - punktai leidžia asmeniui pirkti 115 iki 120 svarų mėšos per metus, bet krautuose tegalima bus gauti pirkti tik po 60 svarų mėšos per metus, arba pusė tiek, kiek leidžia raudonosios stamos. Tatai pranešė Chester Bowles, Kainų Administratorius. Kartu jis pastebėjo, kad daugelis gauna priedinius mėšos kiekius, valgydami restoranuose.

### Sučiupo 3 Nacių Generolus, Submarinu Bėgusius Japonijon

Washington. — Kariniai Amerikos laivai sučiupo didžiulį Vokietijos submariną, kuriuom trys aukšti nacių lakūnų generolai mėgino pasprukti į Japoniją. Sykiu su tuo 1,600 tonų submarinu amerikiečiai suėmė ir vokiečių generolus. Du submarine buvusieji japonai nusizudė, išsipjaudami sau pilvus (kas vadinasi harakiri). Amerikiečiai rado submarine gabenamus vokiškus lėktuvų instrumentus ir karinius žemlapius. Šis submarinas buvo užkluptas už 500 mylių nuo Newfoundlando salos.

### AMERIKIEČIAI PASIEKĖ NAHOS VIDURĮ

Guam, geg. 17. — Amerikos kariai įsiveržė į patį vidurį Nahos, japonų salos Okinawos sostamiesčio.

### HITLERIS VARIJOTIŠKAI KVATOJO, KAD PREZ. ROOSEVELTAS MIRĖ

Obersalzburg, Vokietija. —Hitleriui buvo pranešta balandžio 12 naktį, kad mirė prez. Rooseveltas. Hitleris tuomet laikė pasitarmą su savo generolais slėptuvėje po valstybės kanceliarijos rūmu Berlyne. Iš-

girdęs apie Rooseveltą mirė, Hitleris pašoko, staiga pakėlė rankas oran ir ėmė kaip pamišėlis kvatoti, sakio buvęs Hitlerio stenografas Gerhardt Herrgeselle. Šis stenografas tuo laiku nurašinėjo Hitlerio pasita-

rimus su savo karo vadais. Dabar jis sakė United Press korespondentui: "Hitleris juokėsi ir juokėsi. Tai buvo šlykštus juokas — kaip velnio — tai buvo nenatūralus juokas. "Tada Hitleris rėkavo:

"Aš tatau žinojau! Žinojau!" Šią frazę jis kartojo ir kartojo, sykiu keikdamas: "Ot tai po perkūnais, ot tai po perkūnais!" ir vis seilę rijo, besigėrėdamas. Hitlerio stenografas Herrgeselle pabėgo iš Ber-

lyno į buvusią asmeninę Hitlerio sostinę Berchtesgadeną, prieš pat Sovietams užimant Berlyną.

Pietinėje Francijoje eina visuotinas anglų karių streikas.

(Tąsa 5-me pusl.)

# LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY

The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK  
Tel. STag 2-3878

President Jos. Weiss  
Secretary Treasurer D. M. Shoff  
Editor Roy Mizara

### SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

## Vokiečių Nuostoliai Rytiniame Fronte

Tarybų Sąjungos Informacijų Biuras skelbia, kad per visą karo laiką — nuo 1941 m. birželio 21 d. iki š. m. gegužės 15 d. — Raudonoji Armija užmušė arba į nelaisvę paėmė 12,770,000 vokiečių kareivių.

Tiktai paskutiniiais karo mėnesiais, — nuo š. m. sausio 12 d. iki karo pabaigos, — Raudonoji Armija užmušė arba į nelaisvę paėmė 3,030,000 vokiečių kareivių.

13-ka milijonų kareivių, — tai milžiniška armija. Turime atsiminti, kad Jungt. Valstijos pačiame savo mobilizacijos ciklore neturėjo tokio skaičiaus vyrų po ginklu, kiek Raudonoji Armija užmušė arba į nelaisvę paėmė vokiečių!

Kiek per tą laiką Raudonoji Armija prarado savo karių, kol kas Tarybų Informacijų Biuras dar nepaskelbė. Aną dieną Associated Press rašė, būk ji sužinojusi "iš tam tikrų šaltinių," kad Tarybų Sąjunga šiam kare netekusi virš 12-kos milijonų žmonių, kurių pusė buvo civiliniai žmonės, vokiečių nužudyti.

Netenka sakyti, kad Tarybų Sąjunga savu laiką paskelbė savo nuostolius, kurie bus nemaži.

Ir kadangi Tarybų Sąjunga turėjo pakenkti didelius šiam kare nuostolius, tai ji deda visas pastangas, kad atėityje tas niekad nepasikartotų, kad niekas ant jos neužpuktų.

Bet Tarybų Sąjungos priešai ir tai žiūri kitaip: jie tuojau nori Lenkijoje pastatyti tokią valdžią, kuri ir vėl pradėtų visokias kombinacijas daryti prieš Tarybų Sąjungą, — kombinacijas, vedančias į karą prieš Tarybų Sąjungą.

## KAS KĄ RAŠO IR SAKO

### AR REIKALINGAS "KETURIŲ DIDŽIŲJŲ" SUSIRINKIMAS

Komercinė spauda pradeda kelti klausimą apie laikymą greitoje atėityje prezidento Trumano, Churchilo ir Stalino susirinkimo. Už tokį susirinkimą labai karštai agituoja New York Herald Tribune. Gegužės 13 laidoje tam tikslui pašvęstas ilgas editorialas. Tribune mano, kad į tokį susirinkimą turėtų būt pakviestas ir gen. de Gaulle.

Apart visos eilės kitų reikalų, kurių išsprendimui reikia naujo didžiųjų šalių vadų susirinkimo, vyriausias tokio susirinkimo tikslas, girdi, turėtų būti išdirbtą tokią politiką, kuri duotųsi pritaikymui įvairioms tarptautinėms situacijoms. Ta politika turėtų būti tokia, jog "nebereikėtų panašių nepaprastų susirinkimų, kuriuos iššaukia krizės ir nesupratimai."

Bet ar tokia politika galima? Tribune nebando į šį klausimą pasigilinti. Dienraštis taipgi nebando pajieškoti tų "krizių ir nesupratimų" šaknų. Jeigu nuosirdžiai pajieškotų, tai surastų, jog komercinė spauda labai daug prisideda prie jų pagimdymo. Paminkime taip vadinamą "lenkų problemą". Spaudos

kurstymas, nepamatuoti užsipuldinėjimai ant Varšavos valdžios, platinimas peplaų ir prasimanymų iš Londono, kur sėdi besivadiną save "valdžia ištrėmimo", keli nusidėvėję ponai, pagimdė nesupratimus ir krizę.

Nesiskaitymas su faktais, arba tiesiog akipelėšiskas faktų kraipymas sudaro tokią situaciją, iš kurios išeiti pasidaro nebegalima. Pavyzdžiui, Jaltos konferencijoje nebuvo kalbėta, nebuvo tarta, jog San Francisco konferencijai Lenkija galės dalyvauti tikrai tokiam atsitikime, jeigu pirm konferencijos bus praplėsta Varšavos valdžia, kuri turės ir Amerikos ir Anglijos pripažinimą. Nutarta tikrai praplėsti vyriausybę, bet nebuvo kalbėta, kad atimti Lenkijai, kaip tautai, teisę dalyvauti konferencijoje, jeigu tasai vyriausybės praplėtimas nebus laiku atliktas.

Na, o komercinė spauda pradėjo be paliovos šaukti, jog Jaltos konferencija tiesiog nutarus, kad San Francisco konferencijoj Lenkija galės dalyvauti tikrai tokiaime atsitikime, jeigu bus jos valdžia perorganizuota. Ta spauda sudarė opinią, jog San Francisco konferencijoj negali dalyvauti jokia

šalis, kurios vyriausybė neturi didžiųjų valstybių pripažinimo bei sutikimo. Vis tik su tuo patim tikslu, kad sudaryti "lenkų problemą". Betgi faktas yra, kad San Francisco konferencijoje dalyvauja visa eilė šalių, kurios neturi jokių diplomatiinių ryšių su Tarybų Sąjunga. Dar daugiau, į San Francisco konferenciją priimta fašistinė Argentina, kurios priėmimą taip karštai ragino Tarybų Sąjungos atstovybė atidėti. Vadinas, jeigu kurios šalies priėmimui pasipriešina Amerika bei Anglija, ta šalis negali būti priimta. Bet jeigu kurios šalies priėmimui pasipriešina Tarybų Sąjunga, tai nieko nereikia.

Čia aiškus vienpusiškas. Čia aiškus bandymas panaudoti "lenkų problemą" sudarymui tarptautiniuose santykiuose krizės.

Ką gi šiuo reikalu galėtų nutarti "Keturių Didžiųjų" susirinkimas? Nieko.

Ar nebūtų geriau, jeigu būtų tuojau pakeistas atsiėsimas? Jeigu tu nebus padaryta, jeigu nebus nuosirdumo, jeigu kabinėjimosi politikos nebus atsisakyta, tai vargiai ką pagelbės visi visų "didžiųjų" susirinkimai.

### Idomus Komunikatas

Praeitą trečiądienį Raudonosios Armijos vyriausioji vadovybė paskelbė vieno sakinio komunikatą:

"Suskaičiavimas vokiečių karininkų ir kareivių, paimtų į nelaisvę visuose frontuose, jau užbaigtas."

Nieko apie mūšius, nieko apie frontus. Atrodo, taigi, kad karas baigėsi ir Čechoslovakijoje. Jugoslavijoje taipgi to krašto armija baigė svarbesnius savo karinius žygius. Suėmė nelaisvėn tūkstančius vokiečių ir čekų, paėmė nemažai karinio grobio ir Tito išleistas komunikatas nieko nesako apie mūšius.

Tenka manyti, kad šian ir ten dar veikia vokiečių grupės. Galimas daktas, kad Jugoslavijos ir Čechoslovakijos kalnuose yra šiek tiek likusių ginkluotų vokiečių. Pomeranijoje ir aplink Odrės upę taipgi, sakoma, dar yra (miškuose) keli šimtai tūkstančių vokiečių kareivių. Bet jie ten veikia mažomis grupelėmis. O kiti bando kuoveikiau numesti savo uniformas ir apsilikti civiliniais kostiumais, na, ir pasiduoti.

Taigi, Europoje karas faktinai baigėsi. Po pasirašymo vokiečių besalyginio pasidavimo akto Berlyne, karas dar tęsėsi apie savaitę laiko, bet vokiečiai jau buvo ne tie, koki buvo seniau.

Beje, nuo to laiko, kai vokiečiai pasirašė besalyginio pasidavimo aktą, nuo gegužės 8 dienos, Raudonoji Armija paėmė į nelaisvę virš 1,230,000 vokiečių. Tai milžiniškas skaičius. Tai armija savaimė. Jugoslavija taipgi paėmė tūkstančius.

### LDS Pastogėje

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo organas Tiesa skelbia, kad nuo LDS vajuos pradžios "įrašyta 228 nauji nariai. Reikėtų vaju paspartinti, kad iki pabaigos įrašyti nors 500 naujų narių."

Tiesa gerai pastebi, kad šandien, kai Europoje karas jau baigtas, "netrukus bus ir su japonais apsidirbta," tad "turime daugiau susirūpinti savo organizacijos budavojimu."

Labai svarbu, kad tuomet, kai LDS nariai kovūnai grįš iš frontų, kad jie rasti tvirtą Susivienijimą. Tai suteiktų jiems daugiau energijos ir noro darbuotis.

Beje, iki šiol pirmo vadininkų eilėje, rašo Tiesa, stovi Jonas Grubis, brooklynietis, gavęs 24 naujus narius. Kitais žodžiais, Brooklynas stovi pirmoje vajuos eilėje. Gerai būtų, kad kitos kuopos imtų iš LDS 1-mosios pavyzdį.

# Marijampolė Tarp Griuvėsių Ir Kapų

Gimtinės vieta jaudina ir traukia. Eina metai, matai tolimas valstybes, aukštus kalnus, dundančius miestus ir plačias jūras, bet visada tavo širdyje lieka gilus, nei laiko nei nuotolio nenugalimas meilės, prisirišimo ir dėkingumo jausmas gimtajai šiaudinei pastogei, varganam gimtajam kaimui, miesteliui, miestui. Rodos, tavo gimtojo sodo vaisiai turi ypatingą skonį ir kvapą, o gimtosios trobos duona skaniausia.

Ir kada po ilgo atsiskyrimo grįžti vėl po gimtinės padangę, nuostabios palaimos jausmas pripildo širdį — rodos, grįžai vėl į savo jaunystę, lyg tas legendarinis Faustas, kuriam vieninteliam gyvųjų tarpe buvo lemtas toks nepaprastas likimas.

Bet ne kiekvienas grįžimas namo esti malonus, sako Ibsenas. Ir šis ilgesio ir laimės jausmas, kuris toks natūralus grįžtant po ketverių nebuvimo metų, greitai emė keistis sielvartu, pamačius, kas per tuos ketverius metus liko iš tavo mylėtų vietų, kurias dažnai minėjai pokalby su draugais, apie kurias svajojai nemigo naktimis, ilgo ir sunkaus karo sukuryje.

Pro rudens rūką mes artinomis prie Marijampolės. Šis judrus, jaunuomenės pilnas Lietuvos kultūros centras, kadaise buvo vienas gražiausių Lietuvos miestų. Smagu buvo jame gyventi ir mokytis. Kiekvienas inteligentas, kiekvienas gimnazistas žinojo, kad Marijampolės praeitis nesena (Pirmasis kaimas vardu Pašešupis, kurio vietoj vėliau išaugo Marijampolės miestas, buvo įkurtas 1667 m. — Prof. I. Totoraitis, Būdavos Suvalkijos istorija, 1938 m. 404 pusl.), bet garbinga. Čia kadaise mokėsi toki žmonės, kaip Jonas Basanavičius, Vincas Kudirka, Jonas Jablonskis, Pranas Vaičiaitis. Čia kurį laiką gyveno ir mirė Žemaitė. Ir didus šių žmonių paveikslas ne vieną jų įkvėpdavo dideliem pasiryžimam, ne vienas mėgino eiti darbu, kovos ir garbės keliu. Čia smarkiai veikė 1905 m. revoliucionieriai. Čia valstiečiai kovojo prieš Smeto-

nos valdžią... Ramios Marijampolės gatvės kvepėdavo žole, mieste turgus dvelkino medumi ir obuoliais, suvežtais iš gausių ir derlingų Sūduvos sodų. Žalia-me miesto parke, pilname oro ir saulės, jaunuomenė ilsėdavos laisvu laiku, svajodavo, rašydavo eilėraščius... Pro miestą tekanti Šešupė savo bangomis plaudavo tylius miesto krantus, ir gražūs trobesiai tęsėsi tik tu ir tik tie, kurie ten pat gimė ir augo. Rodosi, tavo gimtuosiuose laukuose ir ramunė kitaip kvepia, ir čiobrelis kitaip žydi. Rodosi, tavo gimtojo sodo vaisiai turi ypatingą skonį ir kvapą, o gimtosios trobos duona skaniausia.

As žinojau, kad Marijampolė karo metu vokiečių išgriauta. Bet niekad nemaniau, kad šis gražus miestas bus taip žiauriai, taip beprasmiskai sužalotas. Centrinė gatvė, Bažnyčios ir kitos gatvės beveik išstisai paverstos griuvėsių krūvomis dar tada, kada 1941 m. Hitlerio žmogžudžiai veržėsi į Lietuvą. Jau pirmąją karo naktį marijampoliečiai pabudo iš miego nuo duslaus vokiškų lėkimas namo esti malonus, sako Ibsenas. Ir šis ilgesio ir laimės jausmas, kuris toks natūralus grįžtant po ketverių nebuvimo metų, greitai emė keistis sielvartu, pamačius, kas per tuos ketverius metus liko iš tavo mylėtų vietų, kurias dažnai minėjai pokalby su draugais, apie kurias svajojai nemigo naktimis, ilgo ir sunkaus karo sukuryje.

Pro rudens rūką mes artinomis prie Marijampolės. Šis judrus, jaunuomenės pilnas Lietuvos kultūros centras, kadaise buvo vienas gražiausių Lietuvos miestų. Smagu buvo jame gyventi ir mokytis. Kiekvienas inteligentas, kiekvienas gimnazistas žinojo, kad Marijampolės praeitis nesena (Pirmasis kaimas vardu Pašešupis, kurio vietoj vėliau išaugo Marijampolės miestas, buvo įkurtas 1667 m. — Prof. I. Totoraitis, Būdavos Suvalkijos istorija, 1938 m. 404 pusl.), bet garbinga. Čia kadaise mokėsi toki žmonės, kaip Jonas Basanavičius, Vincas Kudirka, Jonas Jablonskis, Pranas Vaičiaitis. Čia kurį laiką gyveno ir mirė Žemaitė. Ir didus šių žmonių paveikslas ne vieną jų įkvėpdavo dideliem pasiryžimam, ne vienas mėgino eiti darbu, kovos ir garbės keliu. Čia smarkiai veikė 1905 m. revoliucionieriai. Čia valstiečiai kovojo prieš Smeto-

audros išblaškyti. Miestas tuščias, negyvas. Į jį grįžo teisėta krašto valdžia, tarybinė valdžia. Bet, oi, kokia sunki našta teko jos pečiams! Juk ji, darbo žmoniems dalyvaujant, vėl turės atstatyti kiekvienus namus, kiekvieną gatvę, kiekvieną vokiečių sudegintą ir išsprogdintą įmonę.

Miestas, kuriame buvo gyvos humanizmo kupinos Basanavičiaus ir Kudirkos idėjos, per trejus vokiečių okupacijos metus išgyveno žiauria, klaikią savo istorijos naktį, kokios nematė nei mūsų tėvai, nei protėviai. As nežinau, kiek miesto ir apskrities gyventojų išžudė ir į katorgą išvežė sužvėrėję vokiškieji fašistai. Be abejo, ne mažiau, kaip kelias desimtis tūkstančių. Daug nekaltų mūsų žmonių kapų yra šalia Marijampolės kalėjimo, kur kasnakti pokšėjo vokiškų budelių šūviai. Tačiau istiesi didžiuliai grioviai nekaltų žmonių lavonų priversti kitoje vietoje — už kareivinių, ties aukštais Šešupės skardžiais, toje pat vietoje, kur jau praėjo karo metu vokiškieji budeliai sušaudė ne vieną savo auką.

Senas Marijampolės gyventojas Pranas Grincevičius, trejus su viršum metus kankintas vokiečių kalmėjuose ir koncentracijos stovyklose ir iš jų pabėgęs tik šių metų liepos mėnesį, nors ir labai iškamtuotas ir suvargintas, kaip tikras patirtas, nereikaladamas poilsio, šandien vėl vienas pirmųjų stoji į tarybinį darbą. Sis žmogus, pats savo pečiais iškentęs visas vokiečių teroro baisybes, visą paniekos, pažeminimo ir kančių pragarą, šandien yra Ypatingosios Komisijos vokiečių padarytoms žiaurumams ir sunaikinimams tirti Marijampolės apskrities pirmininkas.

Gal jums idomu patirti, kaip vokiečiai pas mus "šeimininkavo", — tarė jis su lūdna šypsena ir istiesė man glėbį aktų ir protokolų, kuriuose amžiams užfiksuoti tie baisūs kraugerių fašistų nusikaltimai, kuriuos turi žinoti visa Lietuva, kuriuos turime žinoti ne tik mes, bet ir mūsų vaikų vaikai, kad jie mokėtų mylėti savo kraštą ir žmones, kad jie sugebėtų gintis nuo amžinųjų savo priešų vokiečių.

As nenoriu atpasakoti aktų ir pareiškimų turinio. Tegu geriau byloja tiksliai, rūsti ir šalta faktų kalba.

Aktas, pasirašytas visos eilės marijampoliečiams gerai žinomų žmonių, — inžinierių, agronomų, gydytojų, kunigo, mokytojo, — sudarytas š. m. spalio 6 dieną, byloja:

"Kadangi 1941 metais rugsėjo mėnesio 1 dieną, o taip pat ir vėlesnėmis dienomis vokiečių organizuoti ir vykdyti masiniai žudymai Marijampolės kareivinių rajone miesto gyventojams yra visuotinai žinomi ir gerai atmenami, tai komisija tuoj nuvyko į žudymo vietą faktų konstatuoti. Vietaje buvo rastos visiškai aiškios žudymo griovių žymės: dvejuose buvusios šaudyklos laukeliuose tebe matomi daugiau kaip 3 m. platumo ir apie 7 m. ilgumo 8 griovių įdubimai; žemė suslūgus, jie bent kiek apaugę ryškesnes žalumo žole taip, kad sudaro aštuo-

niais ryškesnes žalumo juostas Šešupės pakrantėse. Komisija nustatė, kad įvykių liudininkų yra labai daug: keli šimtai prievarta anuomet suvarytų kasėjų, kelios desimtys kareivinių dirbusių statybininkų, mūrinių ir kelios desimtys vogčiomis įvyki stebėjusių pašalinių žmonių, iš to mačiusių įvykius, pro trobas, nuo namų stogų ar aukštesnes apylinkes vietas. Kadangi žudomųjų sugabenimas buvo vykdomas viešai, šūvių garsai (iš dalies ir pasmerktųjų klykimas) buvo iš toli girdėti, tai galiausiai įvyki liudininkais virsta visas Marijampolės miestas su apylinkėmis.

Remdamasi savais (vietoje apžiūrinėjant matytais) ir iš liudininkų patirtais duomenimis, Komisija nustato, kad 1941 m. rugsėjo mėn. 1 d. ir vėlesnėmis dienomis vokiečių pareigūnų įsakymu Marijampolės miesto kareivinių šlaitė, atremiančiame ir Šešupės susikimaj, buvo išžudyta apie 7000-8000 žydų tautybių žmonių, suvargintų ir Marijampolės miesto ar iš apskrities.

Komisija, remdamasi liudininkais, toliau nustatė, kad žudynės buvo vykdomos retu žiaurumu. Žudymieji buvo guldomi kniūpėti į griovius eilėmis, o nuo krantų automatiniais ginklais šaudomi ir užberiami dviejų kastuvų žemės sluoksniais žmonių kiekviuos eilėse. Žudynės truko nuo 11 val. ryto iki 4 val. vakaro, iškart išžudyti vyrai, vėliau moterys, vaikai, įvairūs ligoniniai. Į griovius pasmerktieji buvo varomi pū vienais marškiniais. Popietyje, naikinant moteris ir vaikus, nebūta nei noro, nei galimybes žiūrėti vokiečių pasirinktos žudymo tvarkos: žmonės tiesiog krūvomis buvo sustumiami ant krūvinių knių eiles, kas tuvais bei guminėmis baidyklėmis traukiant kūdikių galvas. Ant kiekvienos iš dviejų - trijų eilių griovių, maža buvo tuomet rūpinamasi užberti žemės. Maršalines žudomųjų kancios prieš duobius, duobėse ir įvairius išlaukus kareivinių arkliūdes turėjo būti ypatingai baidios: didelė jų dalis buvo apimti stebinančios apatijos ir paklūsumo, savotiško dvasinio apalpmo ir kraštutinės rezignacijos. Komisija nustato, be to, kad, esant žudikams didėle dalimi įvykių dieną nusigėrusiems, gal trečdalis žudomųjų į griovius patekdavo apalpe, visai gyvi, tik sunkiai sužeisti. Ypač kūdikių turėjo patekti į griovius visai gyvų. Gyvus juos tremė grioviuose vokiečių žudikų batai, gyvus juos pridengė ir žemė. Liudininkų parodymais, visų aštuonių griovių talpumas būvė maždaug vienodas."

Keturi Marijampolės gyventojai, Z. Švirniškienė, K. Vaškelis, K. Bartuška ir A. Bartuška, baidisųjų žudynių liudininkai, savo pareiškime, tarp kita ko, sako: "Prieš pat 10 valandą vokiečių įsakymu viršila da- vė švilpuka, pagal kurį turėjo nusirengti kaip vyrai, taip ir moterys. Po kratos pirmiausia pradėjo varyti

(Tąsa 5-me pusl.)



Vaiždas iš Dachau kempės Vokietijoje, kurioje amerikiečiai rado krūvas nukankintų žmonių lavonų. Kempėje taipgi rado vagonus, pilnus lavonų. Čia parodomasi tikrai vienas tokių vagonų.

# DETROITO ŽINIOS

## Fordas Paleidžia iš Darbo Daug Darbininkų; Bjaurus Fordo Skymas, Darbininkai Turi Budėti

Fordas pradėjo atleidinėti darbininkus, sakydamas, kad valdžios užsakymai užsibaigė arba likosi atšaukti. Tačiau liksieji dirba viršlaikį ir šešias dienas savaitėje. Kuomet paleido iš Tire Plant skyriaus 2,500 darbininkų, tai CIO-UAW, 600 vienetas suaukė masinį mitingą gegužės 5 d., 3 val. po pietų, Cass Tech Auditorium, kuriame išnešta griežtas reikalavimas, kad sustabdytų paleidimą darbininkų ir grąžintų jį darbą paleistuosius. Be to, kad sutrumpintų visiems darbo valandas iki 40 valandų, o mažiau uždirbę darbininkai turi gauti mokesį lyg 48 valandų.

Kuomet Fordas paleido apie 4,000 darbininkų, iš moterų paliko darbe, veik tik tos, kurios dirbo raštininkų darbu. Atlikęs "gerą" darbą, t.y., paleidęs darbininkus iš darbų, Fordas neva priėmė unijos pasiūlymą, kad sutrumpinti darbo valandas.

Kai kam išrodys, kad Fordas skaitosi su unijos reikalavimais. Tikrenybėje ne taip yra. Jis nesiskaito su unijomis nes jis pirmiau paleido darbininkus, o kuomet unija pagavo jį už keteros, tai tada, negalėdamas daugiau paleisti, sutiko trumpinti valandas. Bet apie mokesčio pakėlimo klausimą dar nėra tikrų žinių.

Unija reikalauja, kad visi paleisti darbininkai gautų bendrą apdraudus mokesį po \$20 j savaitę.

Minėtame mitingė dalyvavo apie 6,000 darbininkų. Kalbėtojas buvo R. J. Thomas ir J. Grant. Jie nurodė, koks skymas glūdi už Fordo pečių prieš darbininkus. Taipgi pažymėta, kad 12,000 darbininkų Fordo dirbtuvėje buvo menkai apmokami.

Ji minėta mitinga buvo kvietta ir Henry Ford, II, bet jis nepasirodė, tik jo atstovas pranešė, kad H. Fordo, II, nėra Detroitė.

Geriausias įrodymas darbininkams, kad jie turi vieniną ir smarkiai organizuotą ir kovoti, kad išlaikius žmonišką algas ir turėjus darbo. Kiek teko patirti, iš lietuvių nemažai paleista, kurie dirbo pas Fordą, kaip tai: J. Gugas, A. Andrulis ir kiti.

Darbininkai, nepamirškite, kad Hitleris nesuntė medalių tiems, kurie turėjo žmoniškumą jausmą. Arba jis tikėjosi juos papirkti, arba jie jau gerai susiuostė su juos...

Mūsų šalies vyriausybė yra pažadėjusi rūpintis darbininkų būkle. Nepamirškime jų pažadų, priminkime nuolatos. O mūsų balsas greičiau bus užgirstas, jei mes būsimė vieninti ir tvirtai organizuoti.

Beje, yra žmonių, kurie ban-

do sakyti, ką čia tos unijos padarys ir j unijų mitingus visai nesilanko. Tai baisi klaida. Neužtenka priklausyti unijoje, bet reikia veikti joje ir pridaboti, kad visi darbuotųsi, tik tada galėsime atsiekti laimėjimų.

D. Kumštis.

## Torrington, Conn.

### Velykos Pas Torringtoniečius

Man teko būti Velykų šventėj Torringtone, pas draugus Mizarus. Tai tikrai senoviškas Velykas surengė: susiprašė savo draugus, vietinius, na, ir iš Waterburio keletas draugų nuvažiavome pilnas automobiliais.

Susėdus prie pietų, pagal senovės įprotį, pirmuosius musėm kiaušinius. Didelį blidą kiaušinių sumušėm, tik pamiršau, katras liko "best."

Po tam, prie užkandžių, rugine ir alučiū nusiplaunant, draugiškai besišnekučiuojant, prisiminta ir Lietuvos nuo karo nukentėję žmoneliai. Drg. St. Mizara paprašė svečių, kad paaukotų po kiek loska dėl kare nukentėjusių lietuvių.

Aukojo šios ypatos:

St. Mizara ir Ed. Sautra po \$3.

Po \$2: Wm. Kraučelis, V. Krasnitskas ir Vl. Vitkauskas.

Po \$1: Aug. Schuts, Volter Kraučelis.

Viso \$14. Visiems aukavosiems, varde LPTK, tariau širdingai ačiū. V. K.

## Bridgeport, Conn.

### "Nepaprasta Naujiena" — Gražus Veikalas

LLD 63 kuopa stropiai ruošia teatrą ir balių, gegužės 26 d., š. m., Liet. Svetainėje, 407 Lafayette St., 7:30 val. vakare. Norime atkreipti atydą vietos ir apylinkės teatro mylėtojų, kad stengtumėtės pamatyti šį vaidinimą. "Nepaprasta Naujiena" paimta iš Lietuvos žmonių gyvenimo apie Biržų apylinkę. Yra 4 aktų drama. Vaidinime perstato bjauri neapykantą ir tikrą meilę savo tėvų, ypatingai motinos. Kartais padaro gražaus juoko, bet nemažai yra ir širdį spaudžiančių liūdnumų. Žodžiu, tikras atsitikimo perstatymas. Jaučiama, kad šitas vaidinimas yra vienas iš geriausių, kada nors čia loštų veikalų. Bus nuostolis tiems, kurie nematys šio veikalą perstatymo. Todėl, pasižymėkite kalendoriuje, gegužės 26 d., kad nepamirštumėt.

Po vaidinimo bus smagūs šokiai.

Dalis pelno skiriama Liet. Archyvo reikalui.

Komisijos Narys.



Sketch shows U. S. fighting men digging foxhole under fire on a Pacific beachhead.

## Kaip Giliai JŪS Sieksite Į Galingąją 7-tąją Karinę Paskolą?

Šiomet, 7-toji Karinė Paskola turi sukelti beveik tiek, kiek pernai buvo sukelta per dvi paskolas iki šio laiko.

Taigi, jūs galite matyti iš paveiklo viršuje vieną priežastį kodėl vis dar į šimet—sumušus naciškąją Vokietiją—šis vaikas ir milijonai kitų kaip jis turi triūsti atsiekimui kiekvienos progos, kokią tik pinigą gali pirkti, atliekimui savo darbo, kurį jis turi atlikti geriausia kaip jis gali ir tada grįžti vėl namo.

Karinės paskolos pinigai perka maistą, drabužį, ginklus ir amuniciją. Karinių Bonų pinigai perka medikamentus ir įvairias gydymui priemones. Karinių Bonų pinigai perka jam greitą namo grįžimą.

Tiek jūsų sąžinei...

Štai kiek jūsų kišeniui: \$4 už kiekvienus \$3 jūsų įdėlio, užtikrinta gwarantija—tas pats užtikrinimas, kuris užtikrina jūsų dolerius, dedamus į bonus; geriausias investicinis pasaulyje!

Už vietą šio atsi šaukimo apmokėjo—



## William & Veronika Skuodis

RESTAURANT, LIQUORS, WINES & BEER

564 WYTHE AVE.

BROOKLYN, N. Y.

Telephone EVERgreen 4-8054

## Waterbury, Conn.

Gegužės 5 d., 48 Green St. klube, buvo surengta neva 25-kių metų minėjimas Lietuvos konstitucijos. Bet tikrumoj tai buvo sorkės Bagočiui. Jas rengė Tamas Matas sū pagalba SLA 11 kp. ir Lietuvių Nepriugulmingo Klubu; mat, Matas yra jų pirmininku, tai ir išsiprašė draugijų, kad jos leistų jam ymoti jų vardą surengti sorkes. Jis tos teisės prašė ir 103 Green St. klube, bet jam nepavyko, nes klubičiai jam gerai žino, kas yra Tamas Matas, kada tūliems fundino, tai jie gerė už "sveikatą," bet balsuoti nebalsavo.

Taigi jis ir pasikvietė Bagočių iškeikti Sovietų Sąjungą ir bolševikus. O Bagočius moka keikti, kad kito tokio nesuras. Gi Tamui Matui tas keikimas sustiprina dūšių ir jis dabar vaikšto po Waterburį nosį užrietas.

Bagočius keikė, keikė, o paskui sako, kad kita metą ateidami j mano prakalbas atsineškite kiaušinių. Kaž kodėl, gal jis jaučia, kad tie kiaušiniai bus reikalingi tiems, kurie dabar jam plojo. Mat pasaulis eina kitu keliu, negu Bagočius nori. Jis dar kartą bjauriai išniekino Amerikos talkininę Sovietų Sąjungą ir Lietuvos žmones.

Kalbėjo ir Vinikas, SLA sekretorius. Jis daugiau bėdavoj, kad kas "tik yra gero, tai viską turi Sovietų Sąjungai—ir derlingus Pabaltijos laukus, ir Berlyną, o amerikiečiams ir anglams teko tik kalnai." Apgailestavo ir Mussolinio, kad jį italai partizanai ne vien nušėvė, bet ir už kojų dar pakorė. Mussolinio likime jis nujaucia galą visų fašistinių valdonų. Gyrėsi, kad vis vien fašistinė tvarka Lietuvai jie išgaus. Paskui saukė: duokite pinigų, sakė, kad jie nevien pinigų siuntia pabėgėliams, bet per Russian War Relief pa-

## Montello, Mass.

### Liuosybės Chorui Metinis Koncertas Gerai Pavyko

Gegužės 5 d., Lietuvių Tautiško Namo svetainėje, įvyko Liuosybės Choro metinis koncertas ir šokiai. Norwoodo Vyryų Grupė ir kiti pasižymėję dainininkai dalyvavo koncerto programos išpildyme. Žmonių prisirinko pilna svetainė ir nekantriai laukė koncerto pradžios.

Liuosybės Choras, vadovybėje Edw. J. Sugar, pradėjo dainų programą su mūsų šalies himnu ir tuo pačiu atveju padainavo kitas dvi lietuviškas dainas. Mūsų choras nėra labai skaitlingas nariais, bet gerai dainuoja.

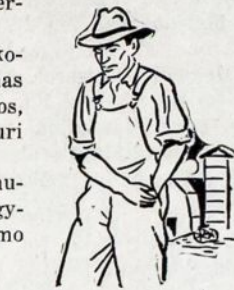
Vera Putvinskaitė - Balkienė, visų mylima solistė, padainavo keletą gražių dainelių. Jos soprano balsas, kaip ir visuomet, buvo aiškus ir malonus. Jai dainuojant "Kur tas šaltinėlis..." prisiminė tie laikai, kada ji gražiomis dainėmis linksmindavo skaitlingus lietuvių susirinkimus.

Boleslovas Petruškevičius iš Lawrence's dainavo solo dvi komiškas dainas ir paskui su Paulina Kundrotiene gražiai padainavo duetą. Petruškevičius dar pirmą sykį dainavo mūsų kolonijoj. Jo dainos publikai patiko.

Norwoodo Vyryų Grupė, vadovaujant Frank Kovachich, padainavo keletą dainų. Ši grupė jau seniai dainuoja ir, kiek aš pamenu, jiems visuomet gerai pavyksta. Šį sykį irgi gerai pavyko, ypač, kada dainavo "Vilniaus kalneliai gražiai sau žaliuos, nes rytų saulelė jiems gyvumo duos."

Frank Gennaco, vietinis tenoras, dainavo angliškai ir italijoniškai. Jo dainos lietuviams patiko.

Betty Petrakaitienė ir Pauli-



# LOWELL, MASS.

## Visi Darbuokimės Lietuvos Žmonių Pagalbai!

Šiuomi laiku pas mus vėl buvo surinkta nemažai gerų, nors ir padėvėtų, drapanų. Drapanos liko supakuotos gražiai į keturias dėžes ir draugas J. Blažonis, kuris daugiausia drapanas tvarko, išsiuntė

jas Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetui į Brooklyną, kuris, per RWR įstaigą greit pasiųs į Lietuvą, kur žmonės jų nekantriai laukia.

Vėliausiu laiku, prieš pat pakavimą surinktų drapanų, gerbiamas Wilimas Peslikas atvežė daug gerų ir švarių drapanų. Lietuvos karo nubiendinti žmonės labia džiaugsis gavę brolių amerikiečių dovanas. Draugas Peslikas sakė turis ir čeverykų atliekamų ir kurią nors dieną atveš. Priimsime, drauge! Ir surinktus su kitu siuntiniu išsiųsime generaliam komitetui.

Tai šitaip gelbsti gerieji Amerikos lietuviai savo gimtojo krašto broliams ir sesutėms. Ačiū Peslikui ir visiems geraširdžiams žmonėms, kurie patys būdami apsirėdę ir kitų nepamiršta. Aukoja tiems, kuriems verkančiai reikia ir per įstaigą, tokią, kuri neatidėliojant—skubiai siuntia visokią pagalbą.

Būtų labai gražu, kad draugo Pesliko pėdomis pasektų ir kiti Lowellio lietuviai, kurie gal irgi turi atliekamų, bet dar gerų drapanų, arba čeverykų, ką galima dar dėvėti, ir atneštų į Lietuvį Piličių Klubą, 338 Central Street, kur yra renkamos drapanos ir kitokia pagalba Lietuvos žmonėms.

Dabar yra renkamos ir pinigines aukos dėl medikalės pagalbos. Reikėtų ir pas mus tuomi geriau susirūpinti.

Šalia drapanų rinkliavos, galėtumėm dar sukelti nemažą sumą pinigų supirkimui visokių medikamentinių dalykų, kurie medicinos srityje būtina reikalingi Lietuvos žmonių sveikatai palaikyti geresniame stovyje. Juk Lietuvoje ir medikamentinių dalykų baisiausiai trūksta, — bausias karo nualintoje šalyje. Tad, susirūpinkime ir tuomi.

Šiandieną, gegužės 8, oficialiai paskelbta prezidento Trumano europinio karo pabaiga. Faštinės Vokietijos besalyginis pasidavimas. Mieste einasi nepaprastas sąjūdis žmonių. Einu daržan, pasodinsiu porą tuzinų tomėičių ir vėliau užsiėsiu bežinės kojas ir eisiu pasidairyti miesto judėjime. Smagumas neapsakytas, kad, nors Europoje jau laimėjome ir apsisoto žmonių kraujo liejimas.

J. M. Karsonas.

## Labdaringam Tikslui Parengimas

Rengia Lietuvių Amerikos Piličių Klubas

Sekmadienį,

Gegužės 20 May

SAVO SALEJE,

227 LAWRENCE STREET,

HARTFORD, CONN.

Pradžia 3-čią Val. Dieną



Ignas Kubiliūnas

Pelnas skiriamas nupirkimui drapanų ir kitų reikmenų nuo karo nukentėjusiems lietuviams, gyvenantiems Lietuvoje.

Šokiams Gros Yanush Orkestra iš 7 Muzikantų

KONCERTINĖ DALJ PROGRAMOS PILDYS NEPAPRASTI MENININKAI:

Jane Stanwick  
Soks klasiškus soksus.  
Seserys Gumbravičiūtės  
EVA, dainininkė  
MARY, smulklininkė

Ignas Kubiliūnas ir  
Matas Kripas, dainininkai  
Beverly Johnson, 7 m.,  
deklamacija

Laisvės Choras, vadovybėje Marytės Baltulioniūtės

ĮZANGA 75c. VAIKUOLAMS 25c. (TAKSAI ĮSKAITYTI).

TURĖSIME ĮVAIRIŲ VALGIŲ IR GERIMŲ

## WILKES-BARRE, PA. IR APYLINKĖ

Gegužės 20 May

LIET. PROGRESYVIŲ KLUBE

325 E. Market Street

Įvyks ALDLD 12-to Apsk. KONFERENCIJĄ

1-mą val. dieną

Po Konferencijos, 7:30 val. vakare, įvyks

PRAKALBOS



Antanas Bimba

Kalbės ANTANAS BIMBA, vienas iš Laisvės redaktorių iš Brooklyn, N. Y.

Kviečiame Vietinius ir iš apylinkės Dalyvauti.

KOM.

# Būk Farmaceutas!

P. A. JATUL

1945 m., gegužės pirmą dieną, mano laimės "laivelis" įplaukė į trijų dešimtų penkių metų vaistininkavimo portą. Nuo 1910 m., gegužės pirmos dienos iki dabar daug partirta ir daug pergyventa, todėl jaučiuosi kvalifikuotu kalbėti šia dalikratna tema **Būk Farmaceutas**. Jau porą sykių esu rašęs Laisvėje tuo pačiu antgalviu ir tikslu, kad mūsų jaunąją kartą tokiu būdu sužadinsu, sužavėjęs, kad pradėtų įdomautes farmacijos mokslu, aptiekoryste.

Farmacija, tai ne vienos tautos reikalas. Tai profesija, kuri tarptautiniai sujungta. Gal vienur ar kitur aukštesnės ar žemesnės mokslo kvalifikacijos pageidaujama, bet, abelnai imant, ir mažesnių mokyklų mokiniai dažnai pasiekia profesijoje aukštas vietas.

Į farmaciją įpinti šie mokslai: **botanika**, mokslas apie augmenis. Jis skaidos į daug šakų. Farmaceutams pripuola mediciniški augmenys. Berašant šiuos žodžius, į vaistinę atėjo itale. Ji nori "Orzo" (Hordeum vulgare). Pusė valandos pirmiau amerikėnė pareikalavo "Irish Moss" (Chondrus crispus). Su ta nežūbaigus, lietuvi vėliu Valerijono (Valeriana officinalis). Ir taip per savaites ir mėnesius šimtus botaniko origino vaistų persiduoda. Jūsų vaistininkas viską žino apie vaistus, kuriuos jums parduoda. Vaistininkas dažnai paklausia jus, ką darysite su tais vaistais? Kaip jūs juos vartosite? Nuo kokių ligų? Tuomi vaistininkas rodo žingeidumą ir teiraujasi **laudies medicina**. Jūs stebėtumėtės, ko mes išgirstame nuo žmonių.

**Mineralogija**, tai mokslas, kuris mus supažindina su neorganikiomis substancijomis, kurios randasi žemėje ir jos viršuje. Medicina kaip tik ir susideda iš organiškių ir neorganiškių substancijų.

**Zoologija**, labai platus mokslas apie gyvulius. Irgi daug bendro turi su farmacija, tiesioginis šaltinis tūlių vaistų ir t.t. Kaip tai, įvairūs taukai nuo Adeps Anserinus iki Cl. Morrh. Ir kiti specifiški vaistai, kaip tai: Musk, Mel, Cantharides, Cocculus ir t.t. Taipgi liaukos, hormonai ir kitos sekrecijos.

Iš trijų paminėtų šaltinių: botanikos, mineralinių ir zoologinių medžiagų susideda visa medicina.

Prirengimui sudėtinių vaistų daugiausiai pasitarnauja chemija — organinė chemija, vėliau seka analizinė chemija.

Visiems plačiai žinoma kraujo transfuzija ir kraujo plazma, žinoma liaudžiai tik žodžių formoje, bet tikrumoje yra mokslas, daug turis bendro su farmacija, hematologija, serologija, serochemija ir immunochemija. Vaistinė yra tai sandėlis, kur užlaikoma visokia skiepij medžiaga, taipgi kraujo sultys, kurias vadiname serumais.

Kas gi negirdėjo penicillin, tyrothricin? Tai yra bakteriolginiai vaistai. Čia noriu kalbėti ne apie bakterinius vaistus, bet apie patį farmacijos mokslą ir jo šakas, su kuriomis farmacija susijus: bakteriologija, mikologija, mikroanalitinė chemija ir biochemija. Prie ty eina ir kiti akademiški mokslai: alergija, endokrinologija, farmakologija, fiziologija, histologija, imunizacija ir patologija.

Kas aukščiau pasakytą, tai tik dalis iš teoretiskos pusės farmacijos. Taipgi yra praktiškoji farmacija, su savo pažibomis, kaip tai: administratyvinė, jurisprudencijinė, komercijinė ir kitais, mažesniais paskaidymais. Šiandien farmacijos mokslas ima keturius metus Farmacijos Kolegijoje

studijuoti. Išlaikęs vaistijos kvotimus, gali būti savininkas arba vesti farmacijos reikalus, esi teisėtas aptiekorius!

Prie to žingeidais mokslo yra ir kitas dalykas. Sulyg Jungtinių Valstijų Komercijos Departamento žinių už 1944 m., aptiekių įplaukos buvo \$2,790,000,000. Tai bent krūva pinigų!

Profesorius Goodness man suteikė pilną vaistinių statistiką. Pasinaudoju dalinai: 1910 metais Jungtinėse Valstijose buvo 44,334 vaistinės (aptiekos). Tais pačiais metais Massachusetts valstijoje buvo 1,648 vaistinės, 1911 m. J. V. buvo 45,908 vaistinės, tais pačiais metais Mass. valstijoje buvo 1,656 vaistinės. Dabar, vėliausiu (prieškariniu laiku), J. V. skaičius vaistinių siekė arti 60,900. Massachusetts valstijoje yra buvę 2080 vaistinių. Tai didelis progresas.

Atėitis dėl farmacijos numatoma dar didesnė, kaip tai, kosmetikos produkcija už m. pasiekė \$408,000,000. Gerą dalį tos apyvartos gauna vaistinės. Kita dalis nueina į departmentinių ir kitų mažesnių krautuvių apyvartą. Tas pats ir su veterinariniais vaistais, farmacijas pasiekia 25%, likusieji 75% kitokiais keliais pasiekia stambiuosius ūkininkus.

Sykį rašiau ir dar pakartosi: Mes, J. V. farmaceutai, turime 70 farmacijinių kolegijų su 10,582 studentais. Kiek yra lietuvių studentų? Mes nežinome. Taipgi nežinome, kiek lietuvių vaistininkų yra? Rokiuojama su virš 400. Tai gražūs skaičiai.

Dėl lietuvių farmacijos studentų norėčiau pasakyti. Mum lietuviams geras pavyzdys yra Joseph H. Goodness, Ph. G., BBA, LLB, J.L.M. Labai gerai atmenu, 1922 m., kuomet Juozas įstojo į Massachusetts College of Pharmacy. Nuo to laiko jis nepertraukė ryšių su Massachusetts College of Pharmacy, Boston. Galėčiau ir daugiau gerų pavyzdžių duoti, kurie būtų įkvėpimu mūsų priaugančiai kartai.

Nepamirškime to: **Dievai myli tuos, kurie garbina juos!** Tai yra sekretas pasisekimo gyvenime.

Jūs matėt judančius paveikslius **Louis Pasteur**, vėliau **Madame Curie**. Jūs matėt ne abejonę, bet determinaciją, gilų pasiryžimą.

Pasiziūrėkime į Amerikos farmaciją. Randame Joseph P. Remington, Henry V. Arny, Charles H. LaWall ir šimtus kitų. Tie vyrai nežiūrėjo vienai akimi į savo profesiją. Jie įdėjo pilną laiką ir visą, ką jie galėjo dėl mokslo. Jų darbas yra pamatai Amerikos farmacijai, kaip tai: "Remington's Practice of Pharmacy," "Principles of Pharmacy" — Arny, ir "Four Thousandth Year of Pharmacy" — LaWall, ir t.t. Jei nori ką nors verto atsiekti žmonijai, turi paaukoti visą jėgą. Bus pasekmės, būsi laimėtoju.

Kuomet kalbu apie pasisekimą gyvenime, atsiekimą aukščiausio tikslo, nebus pro šalį parekomenduoti jums, kad perskaitytumėt šias knygas: "A Treasury of Science" by Dr. Harlow Shapley; "100 Great Lives" by Allen. Grįšiu vėl prie farmacijos. Dabar gera proga pradėti farmacijos mokslą, nes yra didelis trūkumas farmaceutų Amerikoje. Ši proga tinka kaip dėl berniukų, taip dėl mergaičių.



Amerikiečiai kovūnai ant Okinawa salos.

taip laimingai atsiekti. Jei reiktų antrą sykį pasirinkti profesiją, aš visados imčiau farmaciją. Tas taipgi ne tušti žodžiai ir, kad nesukeltų abejonės, duosiu pavyzdžių: Išmokinau Bernardą Jatul, BSc, MSc, Ph.D. Taipgi pradėjau Massachusetts College of Pharmacy, vėliau Purdue University ir dar vėliau University of Florida. Šiandien dr. Jatul darbuojasi Sharp & Dohme, Medical Research Division, Glen Alden, Pa. Esu tikras, Bernardas pilnai užsiugandinęs, kad įdėjo septynius metus į farmacijos mokslą.

Paminėju prof. Goodness ir dr. Jatul ne dėl to, kad juos pareklamuot, bet tik, kad parodžius mūsų priaugančiai kartai, kad ir mes, lietuviai, turime savo žmonių profesijos viršūnę.

Nauja gadinė ateina, ar mes jos norim ar ne. Ir ta nauja gadinė, tai specializacijos gadinė. Žinoma, ji bus kitaip ir kontroliuojama. Niekas nėra priešingas, kad mašinos atėmė iš moterų siuvimą ir mezgimą, kad iš vyrų mašinos atėmė kasimą ir kalimą, ir t.t. Bet tu mašinų pagaminti pelnai turi būti žmonijos nuosavybe, o ne vieno individualo.

Dabar, prie užbaigos, patarčiau reikalaut katalogų ir platesnių informacijų, jei jūs esate tuomi užinteresuoti. Žemiau yra universitetai ir kolegijos, kur FARMACIJĄ galima mokintis. Čia paduodu tik tas geografiškas vietas, kur lietuviams apgyventa:

- Massachusetts College of Pharmacy, Boston, Mass.
- Purdue University, Lafayette, Ind.
- University of Florida, Gainesville, Fla.
- University of Michigan, Ann Arbor, Mich.
- Temple University, Philadelphia, Pa.
- Philadelphia College of Pharmacy and Science, Philadelphia, Pa.
- Duquesne University, Pittsburgh, Pa.
- Western Reserve University, Cleveland, Ohio.
- College of Pharmacy of the City of New York, New York, N. Y.
- University of Maryland, Baltimore, Md.
- Chicago College of Pharmacy, Chicago, Ill.
- University of Pittsburgh, Pittsburgh, Pa.
- Connecticut College of Pharmacy, New Haven, Conn.
- New Jersey College of Pharmacy, Newark, N. J.
- University of Minnesota, Minneapolis, Minn.
- Brooklyn College of Pharmacy, Brooklyn, N. Y.
- Rhode Island College of Pharmacy and Allied Sciences, Providence, R. I.
- North Pacific College of Oregon, Portland, Ore.
- University of Southern California, Los Angeles, Calif.
- Oregon State Agricultural College, Corvallis, Ore.
- University of Washington, Seattle, Wash.

Taipgi labai geras dalykas pasikalbėti su savo vaistininku. Jis jums patars, nurodys, o gal dar ir darbo suteiks.

## Linden, N. J.

**Velička ir Grabauskas Dainuos Dueta ALDLD 2-ro Aps. Piknike, 10 d. Birželio, Lindene**

ALDLD 2-ras Apskritys jau baigia sudaryti programą savo piknikui, kuris įvyks 10 d. birželio (June), Lithuanian Liberty Park, 340 Mitchell Ave., Linden, N. J. Aną dieną teko pasimatyti su Brooklyno dainininkais, Velička ir Grabausku. Abudu jie apsiėmė dainuoti duetą apskričio piknike.

Grabauskas tik šią pakraipę ir sako: "Šiur — dainuosime jūsų piknike; dainuosime, kad laukai skambės — Hitleriui galva nusukta."

O Velička — "all smiles," kaip tie sako, pritarė Grabauskui. Būtime ir visi "all smiles," jeigu jo vietoje rastumės. Sūnus Europoje, sumušė bjauriuosius fašistus, sveikas ir linksmas, greitai grįš namon.

Dabar jau aišku, kad nuo dainų Lindeno parkas garsiai skambės ALDLD 2-ro Apskričio piknike, birželio 10 d.

**A. Gilmanas, ALDLD 2-ro Apskr. pirmininkas.**

## CLEVELANDO ŽINIOS

**Kas Girdėti Clevelande ir Jo Apylinkėje**

Clevelando miesto majoras Burke užbaigė rinkimus, kur sudaryta rasiinės apsaugos boardas. Jis turės veikti prieš rasinį ir tautinį diskriminavimą. Į tą boardą įeina skirtingų pažiūrų ir įtikinimų žmonės. Taipgi nuo skirtingų tautinių grupių, bažnyčių ir uni-jų.

Tas boardas turės du nualatinius darbininkus, kurie ves tą visą darbą savo raštineje. Iš tos raštinės užrašai, raportai bei skundai bus perduoti boardo susirinkimams, o tas boardas, sužinojęs apie kenksmingą propagandą, darys tyrinėjimus, kad suradus kaltininkus — neapykantos skleidėjus ir gamintojus.

Yra manoma, kad tie žmonės atliks savo užduotį teisingai, nes jie demokratiniai nusistatę.

Jie yra žymūs visuomenininkai ir gerai žinomi apylinkės gyventojams, t.y.: dr. Robert H. Bishop, Jr., direktorius University Hospitals; dr. D. R. Sharpe, veikiantis sekretorius Cleveland Baptist Association. Pats majoras bus to boardo pirmininkas. Nuo Miesto Tarybos W. O. Walker; nuo Pilyčių Lygos Leon Kujawski; nuo uni-jų Joseph Kres. Kiti, kurie atstovaus tautiškas grupes, yra: Frank T. Suhadolnik, Louis De Paolo, J. George Mayer, Mrs. Myrtle Johnston Bell, Ralph Findley, Max Simon, A. Rubin, Rev. Fr. A. J. Murphy, Federal Judge Robert N. Wilkin ir dr. Everett Moore Baker.

Iš lietuvių nėra, turbūt nėra kompetentiškų į tą urėdą, arba majorui Burke nėra žinomi.

**Cechoslovakai Turėjo Iškilmingą Mitingą**  
Gegužės pirmą dieną Clevelando slavai surengė didžiulį mitingą, kuriame buvo iškel-

tas balsis, kad tai yra didžiausių laimėjimų išvakarių diena. Jie nurodė, kad puolimas Berlyno ir Municho jau valandų klausimas.

Mitinge buvo stambiai parebrėta, kad dėka dviejų didingų ir garbingų armijų, bus sutriuškinta sužvėrėjusių nacių jėgos. Be to, jie žymėjo, kad tos dvi šalys, tai yra Jungtinės Valstijos ir Sovietų Sąjunga, nebuvo Muniče, kur buvo padėti pirmieji pamatai dėl surengimo šio karo. Tad jie garbingai ir sveikino Amerikos Jungtinių Valstijų Armiją ir Sovietų Sąjungos Raudonąją Armiją.

Tuo pačiu laiku buvo apvaikščiojimas ir atidavimas pagarbos velionių prezidentui Rooseveltui.

Kalbėtojais buvo: Joseph Martinek, iš Chicagos, jis yra Nacionalės Tarybos sekretorius; Joseph Novy, Cechoslovakijos konsulas Clevelande, ir kiti.

Kuomet kalbėtojai reikė padėkų tom dviem armijom ir liūdėjęs dėl Rooseveltto mirties, tai jie pasakė, kad jie kalba visų cechoslovakų vardu.

### Yėliausi Įvykiai Clevelande

CIO ir kompanijų atstovų susitarimu ir War Labor Board užvirtinimu, bus pakelta darbininkams algos. Dvi kompanijos turės išmokėti darbininkams atsilikusias algas sumoje \$2,165,000. Štai tos kompanijos: General Electric Co. ir Industrial Rayon Corp.

Pirmoji turės mokėti 60,000 darbininkų, kur teks išmokėti arti \$2,000,000. Antroji išmokės \$165,000. Iš tos sumos Clevelando darbininkai, kurių skaičius siekia 900, gaus \$65,000. Jų algos pakeliama nuo 4 centų iki 7 centų į valandą.

Painesville darbininkų skaičius siekia 1,400 darbininkų, jie gaus \$100,000. Jų algos bus pakeltos nuo 5 centų iki 10 centų.

WLB, užvirtindama, parebrė, kad pakėlimas algų yra teisingas reikalas, nes reikalauja šių dienų pragyvenimo išlaidos. Bet mano, kad tie darbininkai, kurie daugiau uždirbo, kad negalės gauti algų pakėlimo.

Atsilikusios algos siekė iki 1943 metų liepos 23 dienos. Bet, liečia tik tuos, kurie iki to nemažiau 86 savaites kalbamose kompanijose.

Trečioji dirbtuvė tos kompanijos yra irgi pė CIO, Covington, Virginia, bet ji yra atskirta nuo minėtų dviejų per Nation. Labor Relation Board dar nuo 1937 m. Tokiu būdu, tokiose derybose nedalyvauja visos trys.

Dėl Covington, Virginia, turi daryti atskiras derybas, todėl, kad ten yra skirtinga teritorija.

Apie Industrial Rayon Corporation buvo seniau rašyta, kad gavome numušti algas, ant tu naujų darbų, nuo 67½ iki 65c į valandą. Dabar gavome mes vėl pakelti 4 centus. Reikia, uždirbome 1½c. Bet mes gauname tuos 4 centus atsilikusios algos nuo liepos 23 d. 1943 m. Tas liečia mus moteris, bet vyrai gauna pakelti algos iki 7½c į valandą.

**V. M. D.**

**Naujo Laisvės pnumbratoriaus gavimas niekad nėra pervėlus darbas; pakalbink savo pažįstamą, savo kaimyną, kuris dienraščio dar neskaito, užsisakyti Laisvę!**

**J. GARŠVA**  
GRABORIUS-UNDEBTAKIS  
Laidotuvių Direktorius  
**VELTUJ SERMENINE (KOPLYCIA)**  
Parsamdo automobilis ir krietas veseljom, kristišnym ir kitkam.  
**231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN**  
Telephone: EVERgreen 8-9770

**GREEN STAR BAR & GRILL**  
Lietuviškas Kabaretas  
Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksinti ir pasilokti užėm pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.  
Atleikite pasimatyti su Givialis.  
GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE  
**PARĖ KIEKVIENĄ ŠESTADIENĮ**  
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.  
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

**Lietuvių Kūro Kompanija**  
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.  
Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro reikalą prašome kreiptis  
**Tru-Ember Fuel Co., Inc.**  
496 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.  
Telefonas EVERgreen 7-1661

**NOTARY PUBLIC**  
**MATTHEW P. BALLAS**  
(BIELIAUSKAS)  
**LAISNIUOTAS GRABORIUS**  
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už priėmimą kainą.  
Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai  
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Telef. HUMBoldt 2-7964  
**J. J. Kaškiaučius, M. D.**  
530 Summer Ave. Newark, N. J.  
VALANDOS: 2-4 Sekmdieniais nėra valandų.

**CHRONIŠKOS LIGOS**  
ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORHOIDAI ir kitos Mėsūlazarnės Ligos, Inkstų ir Pūslės sugedimai, Nugaros skausmai, Skilvio ir Žarnų nesveikumas, Chroniški Skauduliai, Ištinusios Liaukos ir Abelnas Slijimas, Reumatizmas ir Arthritis. **VYRAI ir MOTERYS** gydomi naujoviškais būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių kraujo ir šlapimo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.  
VISOS CHRONIŠKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS — Vidutinis Atlyginimas — **MEDIKALIS ISTYRIMAS \$2.**  
**DR. ZINS** (Ist. 28 m.)  
110 East 16th St., N. Y. Arti Union Square  
Kasdien 9 A. M. — 7 P. M. Sekm. 9 A. M. — 2 P. M.

**CHARLES J. ROMAN**  
(RAMANAUSKAS)  
**LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS**  
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieng ar naktj, greit suteiksim modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrušta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.  
**1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.**  
Telefonas Poplar 4110

Sugautas Didelis Naciškas Budelis Ley

Berchtesgaden. — Amerikiečiai suėmė dr. Robertą Ley, buvusį Hitlerio darbo ministrą, vieną iš žiauriausių naciškų budelių. Užklyptas kalnų slėptuvėje, Ley mėgino išsimeluoti, sakydamas, kad jis esąs "daktaras Ernst Distelmeyer."

Sumtas Submarinas su Kroviniais iš Japonijos

London. — Anglai suėmė didelį vokiečių submariną su cinos, gumos (robo) ir vaistų kroviniais, pargabentį iš Japonijos.

Pirmoji Laisva Vokiečių Angliakasių Unija

Alsodorf, Vokietija. — 125 vokiečiai angliakasiai praeitą sekmadienį čia susiorganizavo į uniją. Tai bene pirmoji laisva vokiečių darbininkų unija nuo to laiko, kai naciai pavergė Vokietiją.

PUSĖ MĖSOS KRAUTUVIŲ UŽSIDARYSIĄ

New York. — Numatoma, kad netrukus turės būti mėšos stokos užsidaryt pusė mėšinių krautuvių New Yorke ir kituose didmiesčiuose. Valgyklose taip pat mažiau bus gaunama mėšos.

NACIAI BELAISVIAI DIRBA TALKININKAM

Paryžius. — Tūkstančiai nacių belaisvių yra paimta darban kraut karinius reikmenis į angly-amerikiečių laivus, kurie plauk į Pacifiko Vandenyną prieš japonus. Vokiečiai belaisviai taip pat turi taisyti prielaukų įrengimus ir kelius.

San Franciscoj buvo lengvas žemės drebėjimas.

Montello, Mass.

(Taša nuo 3-čio pusl.) Na Kundrotienė labai gražiai dainavo duetą. Joms dainuojant lietuvių liaudies dainas, sklaidėsi aidas, gaiviantis lietuvištes dvasią žmonių širdyse.

Eugenia Bubluskaitė labai pritinkamai akompanavo solistams ir duetams. Dainininkų pasiekimas daug priklausė nuo šios talentuotos pianistės. Litosybės Choras iš antro kykio padainavo keletą dainų ir tuomi baigėsi dainų programą.

Vera Milutis pirmininkavo. Ji labai aiškiai perstė kiekvieną koncerto dalyvį. Visiems buvo aišku ir žinoma, kas ir ką dainuoja.

Pasibaigus koncertui, prasidėjo šokiai ir tuomet žmonės linksminosi patys per save.

Su šiuo koncertu užsibaigė šio sezono svetainės renginiai. Dabar prasidės vasariniai renginiai parkuose, atvirame ore. Pirmas didelis piknikas yra ruošiamas L. T. N. Parke, gegužės 27, 30 dd ir birželio 3 d. Tai bus Liet. Taut. Namu Draugovės metinis piknikas.

Sį metų pavasaris labai ankstyvas ir gegužės pabaigoje bus jau tikrai vasaros išvaizda: medžiai žaliuos ir kvietikai žydės. Miesto žmonės turės progą pasigėrėti vasaros grožybėmis.

X. Kareivis.

Marijampolė Tarp Griuvėsių ir Kapu

(Taša nuo 2-ro pusl.)

vyrus kolonoms po maždaug 300 žmonių iš arklidžių žemyn prie iškastų griovių ir liepė kniūbšties sugulti. Ant kranto stovėdami, Hitlerio pakalikai, ginkluoti šautuvais - automatais ir kitais ginklais, pradėjo šaudyti suguliusius žmones. Išokę į duobę gestapo viršininkas su kitais budeliais mindžiojo batus vaitojančius bei mirstančius žmones. Šautuvų salvės, mirstančių riksmas ir budelių keikimai varė iš proto priverstinai suvarytus prie darbų darbininkus, kurie laukė tokio pat likimo.

Nutilus vaitojimams, įsakyta užkasti žemėmis. Žemė pasruvo krauju. Tuojau guldė antrąją partiją, ant viršaus, ir vėl šaudė, — taip iš eilės vienus ant kitų, kol pripildė pilną kanalą.

Žudikai dirbo išsiujuose: buvo kruvinos jų kojos ir rankos, neperstojo rėkave, kaip iš proto išję, svyrinėjo pusgričiai. Liko tik asfaltas visai nepradėtas kanalas, kurį tik vėliau pripildė veik vienu lietuvių, atvežtu iš Marijampolės ir kitų kalėjimų.

Po bausių žudynių rugsėjo pirmosios "herojai" su ruošė balių buvusioje Klimaitės valgykloje, kur plovėsi rankas ir rūbus, suteptus nekaltų žmonių krauju, o sąžinę ir protą (jeigu dar jie kiek nors jos turėdavo) degtine ir alumiu, savo bausius liudijimus baigia liudininkai.

Marijampolietis darbininkas J. Maksimovas, drauge su kitais marijampolietiais atvartas sušaudytųjų žmonių duobių užkasti, savo pareiškimu duoda tokių pasibaigusių smulkmenų apie žiauriąsias žudynes:

"Pradėjus griovių kasimo darbą, atvyko vokiečių komendantas, lydimas savo svitos ir vokiečių valdžios pasatyto Marijampolės apygardos tarėjo. Trumpos kalbose jie suvartytiesiems įrodinėjo, kodėl reikia žudyti šaudyti. Nepoigo pasigirdo apie 10 val. švilpuko ženklas, ir nuo kalnelio šlaito prie Šešupės pradžioje leistas varomi pasmerktieji žmonės. Jauni vyrai leidosi nuo kareivinių arklidžių rikiuotėje visai nuogi. Varrant taip pat pusnuogės moteris, vaikus ir senius, rikiuotės tvarka, aišku, su viro. Varamieji buvo daugumi bet kuriomis turimomis priemonėmis. Vyrai buvo varomi būreliais po 200-300 žmonių, moterys bei vaikai po 300-400 žmonių. Nuo kalnelio jie leidosi šaukdami, dejuodami, tarytum sutartinai giedodami. Aplinkui Šešupės krantus stovėjo dvi sargybinių eilės. Paskutinę eilę sudarė vien vokiečių žandarmerija su rankiniais kulkosvaidžiais. Žudymą vykdė nuo griovių krantų. Griovyje kniūbštis turėdavo atsigulti patys pasmerktieji. Vėliau, žudomųjų klusnumui paires, žudomieji buvo jėga mušami, stumdomi į griovius, o nuo krantų vokiečių smogikams čia pat vadovaujant ir siaučiant, lėkė automatų kulkos ir pasmerktuosius. Didele dalimi buvo vartojamos sprogstamosios kulkos, tačiau geras trečdalis, jei ne pusė pasmerktųjų, buvo užverst žemėmis dar su gyvybės ženklais. Marijampolės miesto Valstyb. Prekybos direktorius Suboc-

kis, gulėdamas po žemės suloksnū, su persauta krūtine pasikėlė ant rankų iš po žemės ir paprasė balsu pribagiti, nelaidoti gyvų. Kadangi žudikai buvo daugiau ar mažiau girti, tai netaiklūs šūviai užmušdavo tik dalį užkasamųjų. Suvežamus ligonius ir silpnpročius tiesiog versdavo gyvus ant nužudytų, sužeistų ar visai dar gyvus daužė kastuvais per galvas taip, kad nuo smūgio išstrykdavo akys ir smegenys. Per suverstuosius griovius gyvus, negyvus ir mirstančius laipiojo, mindė batais.

Pradžioje buvo laikomasi tvarkos: grioviumi suguldoma 2-3 nužudomųjų eilės, kiekviena eilė užklojama žeme per porą kastuvų. Tačiau priėjus prie baisiai klykiančių moterų ir vaikų, šie buvo verčiami jau tiesiog krūvomis, vos ant viršaus tuožilant žeme. Šaukė lygiai krante stovintieji, lygiai ir užkasantieji. Jau baigus užkasimą žemė kilnojosi, siūbavo, tai duso ir kankinosi gyvieji. Žemė bangavo, kilnojosi ir rytojaus dieną, kai suvarė žmones griovių aptvarkyti.

Tai, ką išgyvenau tą bausių dieną, yra neužmirštama: tebestovi akyse žudikai, kurie atvežtu gaisrininkų vandeniu plovėsi krauju aptikusius veidus, drabužius ir rankas."

Žmonės išgyveno buvusios 1914-18 m. okupacijos baisumus. Daug melavo vokiečiai apie tariamuosius bolševikų "žiaurumus," dėl kurių žmones jie tikino, kad tai buvo bjaurus melas. Bet čia pat, šventoje Lietuvoje vokiškieji žmogūdziai, vietinių pardsidavėlių padedami, įvykdė tokius žiaurumus, prieš kuriuos nublanksta visos net pasakose ir padavimuose girdotos baisenybės.

Vokiečiai pirmiausia žudė žydus. Bet ar tik juos? Panerių laukuose ties Vilniumi, Šeštajame forte Kaune, Marijampolėje ir dešimtyse kitų vietų išžudyti tūkstančiai ir tūkstančiai lietuvių.

Vokiškiesiems galvažudžiams pasigailėjimo nebus. Nebetolima diena, kada vokiškųjų žmogėdrų sostinėje Berlyne plevėsuos laisvųjų tautų pergaltės vėliava. Laimėjusios tautos pasodins ir kaltinamųjų suolą didžiulius žmonių žudikus. Nei vienas jų neišvengs pelyntos bausmės. Tada bus atkeršyta ir už klaikius gražiosios Marijampolės griuvėsius, ir už nekaltą Lietuvos žmonių kraują, išlietą Marijampolėje, ramiosios Šešupės krantuose.

O tarybinė Marijampolė vėl prisikels iš griuvėsių naujam mokslo, meno ir darbo gyvenimui, ištikima senosioms savo humanistinėms tradicijoms, kurios kadaise išaugo Marijampolės mokslo įstaigų sienose ir paplito po visą Lietuvą.

KRISLAI

(Taša nuo 1-mo pusl.) kariavo prieš Tarybų Sąjungą ir nekariaus! Nėra mažiausio reikalo jai tai daryti.

O jeigu kada nors Amerikoje įsigalėtų fašizmas ir jis pradėtų kariuoti prieš Tarybų Sąjungą, tai būtų didžiausia mūsų kraštui ir pasauliui nelaimė!

Kaip ten bebūtų, kiekvienas laisvė, demokratiją ir taiką mylįs žmogus privalo stovėti sargyboje!

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

FOUNDRES DARBININKAI PYLEJAI PASTASTI DARBININKAI TARPINTOJU PAGELBININKAI MASINU MOULDERIAI

PUIKI PROGA Istoti i POKARINIUS DARBUS! Puikiausios Darbo Salygos NATIONAL METER DIVISION 4207 1st AVENUE, BROOKLYN. (BMT lokalu iki 36th ar 45th gat. stočių) Prisi laikoma WMC Taisykliu.

TROKININKAI PRIE KROVINIU REGULIARIAI ar DALIAI LAIKO POKARINE PROGA 70c I VALANDA 2 1/2 VALANDU VIRSLAIKIU I DIENA UZTIKRINTA NATIONAL CARLOADING U. S. TRUCKING CORP. 210 PASSAIC ST. NEWARK, N. J. (123)

VYRAI Dirbti audiniu dalymo fabrike. Nelavinti. Kreipkitės tuojau. STORATTI CORP. 409 E. 47TH ST., N. Y. C. (119)

GESU LIDYTOJAI! PATYRE PRIE ALUMINIUM. GERA ALGAI BŪTINAS DARBAS 529 WEST 50TH STREET (Artl 10th Avenue) (118)

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

VYRAI ir MOTERYS Reikalingi NASSAU LIGONINEI Aptarnavimui, Valgiu ir Housekeeping Departmentams. Darbas nesunkus, yra nuolatinis su automatiniais pakilimais, vakacinis ir sveikatos apdrauda. Kreipkitės Bile Laiku NASSAU HOSPITAL MINEOLA, L. I. (118)

PREZIDENTAS PATENKINTAS SAN FRANCISCO KONFERENCIJA

Prezidentas Trumanas patenkintas San Francisco konferencijos eiga. Sako, ši Jungt. Tautų konferencija sparčiau klausimus sprendžia, negu buvo tikėtasi.

PRANEŠIMAI

WORCESTER, MASS. Sekmadienį, geg. 20 d., savivalpos organizacijos ir Rusų Bažnyčia bendrai rengia puikų Koncertą. Dalyvaus Rusų Balalajikų Orkestras ir šokikai. Kalbės pirmą sykį Worcesterje Kapitonas Sergei Kurnakoff. Programoje taipgi dalyvaus Lietuvos Aido Choras. Pelnas skiriamas Sov. Sąjungos karo našlaičiams. Pradžioje 3 val. dieną. Koncertas įvyks Mažonoj Memorial Auditorioj. — Kvietiam dalyvauti. (116-117)

ALDLD 12-TO APSKR. KONFERENCIJA

Sekmadienį, geg. 20 d., įvyks ALDLD 12-to Apskr. konferencija, 1 val. diena, 325 E. Market St., Wilkes - Barre, Pa. Kvietiamė netik išrinktus delegatus bet ir narius. Dalyvaus svečias A. Bimba, iš Brooklyn, N. Y. Po konferencijos bus pasikalbėjimas — diskusijos, o 7:30 v. v. įvyks prakalbos. Kvietiamė visus dalyvauti išgirsti svarbius šiu dienų įvykius. Taipgi bus užkandžių ir gėrimų. Lyros Choro Kvartetas sudainuos keletą dainelių. — Kom. (116-117)

HARTFORD, CONN.

ALDLD Motery Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks 22 d. geg. 7:30 val. vak., 155 Hungerford St. Visas drauges prašome dalyvauti ir įsitiemyti, kad, antradienio vakaras. (115-117)

WORCESTER, MASS.

Gegužės 20 d., Olympia Parke, įvyks ALDLD 11 kp. piknikas. Worcesterio ir apylinkės lietuviai prašome dalyvauti. — Rengėjai. (116-117)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

GELEZIES DARBININKAI PAGELBININKAI SKYLIU KIRTEJAI, RIVETERS HUDSON STRUCTURAL IRON WORKS GRAND & HENDERSON STREETS JERSEY CITY, N. J. Prisi laikoma WMC Taisykliu. (118)

STALIORIAI Aukštos Klasos dēju dirbiniai. Aukščiausia Alg. READE SCIENTIFIC CORP., 270 RIDER AVE., BRONX, N. Y. MELROSE 5-1909. (118)

REIKIA VYRU BŪTINA KARINE PRAMONE

Patyrimas Nereikalingas GEROS DARBO SALYGOS Kurie dabar dirbate karinius darbus nesikreipkite. Jos. T. Ryerson & Son, Inc. 203 West Side Ave. Jersey City-5, N. J. West Side-Montgomery bus pravažiuoja duris Prisi laikoma WMC Taisykliu. (122)

VYRAI—BERNIUKAI GERA ALGA. VIRSLAIKIAI. Lengvas Darbas. Nuolatinis darbas. Vienoj iš didžiausių mūlo Idirbystėje JOHN T. STANLEY CO., Inc. 642 WEST 30TH ST., NEW YORK (105)

JAUNI VYRAI FABRIKO DARBAS Gera Proga Išmokti talkos metu amata. ALFRED WIRE COMPANY 512 BROADWAY, NEW YORK CITY (118)

VULKANIZUOTOJAI

Reikalingi i vulkanizavimo kambari PUIKIAUSIA ALGA NUOLATINIS POKARINIS DARBAS Moderniškas fabrikas Patogios Valandos. BŪTINA PRAMONĖ Prisi laikoma WMC Taisykliu RUBBERSET CO. 31 PROSPECT ST. NEWARK, N. J. (118)

BERNIUKAI

Abelnam fabriko darbu. NUOLAT. GERA ALGA. PUIKIAUSIA PROGA. HERALD PAPER BOX CO. 375 WEST BROADWAY, N. Y. C. (117)

TOOL & DIE MAKERS PIRMOS KLASĖS Karinis Darbas. Taipgi Pokarinis. Puikiausios Darbo Salygos JOHN VOLKERT 110 LAWRENCE ST., BROOKLYN. (117)

Firemanai ir Aliejuotojai PATYRE JŪRININKAI BŪTINA PRAMONĖ HUDSON RIVER DAY LINE WEST 42ND ST. PIER Matykite Chief Engineers (117)

LIGONINEI DARBININKAI VYRAI PRIE VIRTUVĖS APVALYTOJAI Gyvenimas ant vietos ar kitur. Valgis ir Uniformai 555 PROSPECT PLACE BROOKLYN. (118)

PAPRASTI DARBININKAI 80c I VALANDA. PRISIDĖDA VIRSLAIKIAI Nuolatinis Darbas Daryti cementinius blokus ir slaba. PORETE MFG. CO. BELLEVILLE TURNPIKE AND PORETE AVE. NORTH ARLINGTON, N. J. SKARBENKETE KEARY 2-0770. Klauskite Mr. E. V. Wilson. (118)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

SUPERINTENDENT APARTMENTINIAM NAMUI BROOKLYNE SAUKITE CUMBERLAND 6-4171 (118)

PATAISYMAMS VYRAI

DIRBTI SU PATAISYTOJU GRUPE DAILYDĖS DARBAS Darymas Crates ir kitos rūšies darbus. Kreipkitės i Mr. Brown AERO SERVICE CORP. 236 E. COURTLAND ST. PHILADELPHIA, PA. (118)

MOKINIAI PASTASTI DARBININKAI ir ABELNAI PAGELBININKAI

Gera Alg. Virslaidai. Yale & Towne Mfg. Co. 4530 TACONY STREET PHILADELPHIA, PA. (119)

VALYTOJAI OFISU BUDINKE LENGVAS DARBAS GERA ALGA Kreipkitės i Superintendent CHATHAM PHENIX BUILDING 29-28 41st Ave., Long Island City. (119)

MAŠINISTAI PATYRĖ

PILNAM AR DALIAI LAIKO KREIPKITĖS John J. Nesbitt, Inc. STATE ROAD & RHAWN ST., HOLMESBURG, PA. (117)

VETERANAI

Dirbti Chewing Gum Fabrike. Gera Alg. Nuolat. Pakilimai. Bonai ir Nemokamai Aprauda. Patyrimas Nereikalingas. Kreipkitės BOWMAN GUM, Inc. 4865 Stenton Ave., Philadelphia, Pa. TELEPHONE MISS TAYLOR. DAVENPORT 1009 (121)

APVALYTOJAI

atlikimui abelo valymo fabrike PUIKIAUSIA ALGA NUOLATINIS POKARINIS DARBAS Moderniškas fabrikas. Patogios Valandos. BŪTINA PRAMONĖ PRISILAIKOMA WMC TAIŠYKLIU RUBBERSET CO. 31 PROSPECT ST. NEWARK, N. J. (118)

DIE MAKERS MAŠINISTAI SUSTATYMU VYRAI PATIKRINTOJAI

Puikiausia pokarinė proga patyrusiems vyrams. Kreipkitės Instrument Specialties Company, Inc. 244 Bergen Blvd. West Paterson, N. J. Reikalujama Paliuosavimo Pareiskimo. (117)

VAGONŲ KROVIKAI APMOKAMA KASDIEN

LAIKAS IR PUSE PO 8 VALANDU PENNSYLVANIA RAILROAD KREIPKITĖS 275 BOWERY arba ROOM 204—110 WEST 42ND ST. (123)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS LENGVAS FABRIKO DARBAS Gera Proga Išmokti talkos metu amata. ALFRED WIRE COMPANY 512 BROADWAY NEW YORK CITY (118)

MOTERYS. Apvalymui Ofisu. 5 Dienų Savaitė. 5 Iki 11 P.M. F. & M. SCHAEFER BREWING CO. 480 Kent Avenue, Brooklyn. (119)

MERGINOS—MOTERYS GERA ALGA—VIRSLAIKIAI Lengvas Darbas. Nuolatinis darbas. Vienoj iš didžiausių mūlo Idirbystėje JOHN T. STANLEY CO., Inc. 642 WEST 30TH ST., NEW YORK. (105)

OPERATORĖS Bluskelėm Frontu-Sluvejos Darbas nuo imoty. Aukšta Alg. D. & L. DRESS CO. 704 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN. (14th St. Subv., Graham Ave. Stotia) (117)

MOTERYS OFISU VALYMAS Gera Alg. Nuolat. TERMINAL CLEANING 130 W. 42ND ST. Room 712 (121)

OPERATORĖS

Su Siek-Tiek Patyrimo prie SINGER SEWING MACHINE 5 Dienų Savaitė VIRSLAIKIAI, JEI PAGEIDAUJAMA. GOLD SEAL 30 EAST 38RD ST., NEW YORK CITY (6-tos lubos) (120)

TIKIETU PRISIUVĖJOS Prie Suknelių 5 DIENOS, 40 VAL. SAVAITĖ GERA PROGA IR ALGA. NUOLAT. POKARINIS. ASSOCIATED MERCHANDISING CORP. 1440 BROADWAY, N. Y. C. (119)

STENOGRAFĖS

PUIKIAUSIA PROGA NUOLATINIS DIENINIS DARBAS BŪTINOJE KARINEJE PRAMONEJE SU PUIKIAUSIAIS POKARINIAIS PROSPEKTAIS Prisi laikoma WMC Taisykliu Kreipkitės HANOVIA CHEMICAL & MFG. CO. 233 N. J. R. R. AVE. (2 BLOCKS EAST OF BROAD ST. AT CHESTNUT ST.) NEWARK, N. J. (119)

KAMBARIU TVARKYTOJOS

GERA MOKESTIS NUO VALANDU EAST SIDE REZIDENCIJINIAME VIESBUTYJE. Kreipkitės i Housekeeper, 125 EAST 50TH ST. (118)

MOTERYS VALYTOJOS

Darbas vakarais 5 iki 9 Ofisai/dideliame budinke. GERA ALGA Kreipkitės i Superintendent CHATHAM PHENIX BUILDING 29-28 41st Ave., Long Island City. (119)

MERGINOS-MOTERYS

21 Metų ar Viršaus. Reikalingos Chewing Gum Fabrike. Gera Alg. Nuolat. Pakilimai. Bonai ir Nemokamai Aprauda. Patyrimas Nereikalingas. Kreipkitės BOWMAN GUM, Inc. 4865 Stenton Ave., Philadelphia, Pa. TELEPHONE MISS TAYLOR. DAVENPORT 1009 (121)

LIGONINEI DARBININKĖS

Merginos Valgio Padavimams, Lovų Taisytojoms, Skalbyklos Darbininkėms. Gyvenimas ant vietos ar kitur. Valgis ir Uniformai 555 PROSPECT PLACE BROOKLYN. (118)

MERGINOS—MOTERYS

Spausdinimas—proga išmokti amata. Nuolatinis darbas. 5-dienų savaitė. Matykite Mr. Leikert, 177 E. Broadway, 2-ros lubos, New York City. (117)

Buy More Bonds

# New Yorko ir Apie Linkės Žinios

## Ridgewood, N. Y.

### Ridgewood-Brooklyn, N. Y.

Gegužės 15 d. atsibuvo susirinkimas Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijos 55 kuopos. Susirinkimas buvo skaitlingas, bet nariai nebuvo linksmi, nes draugė Kalvaitienė pranešė, kad mūsų kuopos nary Petra Grabauska tą patį vakarą išvežė į ligoninę.

Kadangi dabartinių laikų visi nariai dirba sunkiai ir ilgas valandas, tai ir naujų narių sunku gauti, nes nėra laiko nueiti dar ne pas narius ir pakalbinti prisirašyti. Taigi, kuopa rengia pramogą, į kurią mano sutraukti daug žmonių, o tuomet gausime naujų narių į kuopą ir finansinio pelno dėl kitų visuomeninių svarbių reikalų.

### Kviečiame Atsilankyti ir Be Tikietų

LLD 55 kuopos parengimas — Beer Party (arba galima pavadinti bulvių ir silkių bankietas) įvyks šio šeštadienio vakarą, tai yra, gegužės 19 diena, Sapolo-Vaiginio Svetainėje, 147 Thames St., Brooklyn (Ridgewood). Prasidės 7:30 ir tęsis iki vėlumai. Bus ir šokiai.

Rengimo komisija raportavo, kad bankieto tikietų daug išplatinta, tai užsakė visą baką silkių ir 2 bakas bulvių. Taigi LLD 55 kuopa kviečia atsilankyti ir tuos, kurie dar neturite tikietų, nes maisto ir alaus bus įvalias, o įžanga tik \$1.25.

\*\*\*

Kuopa išrinko delegatus į Russian War Relief, Inc., konferencija, kuri įvyks gegužės 27 d., Waldorf-Astoria Hotel, 50th St. ir Park Ave. New Yorke. M. S.

## Drabužiai Įžangai į Beisbolės Žaismę

Kiekvienas, atnešęs ne mažiau 10 svarų drabužių Jungtinėms Tautoms, gaus nemokamą įžangą į Brooklyn Dodgers su Chicago Cubs beisbolės žaismę šį šeštadienį, Ebbetts Field. Taip pranešė Mrs. Voorhees, Brooklyn rinkliavos vedėja.

## REIKALAVIMAI

Reikalingas bartenderis dirbti dienom. Skambinkite telefonu vakarais po 6 val. EVergreen 4-7975. (117)

Reikalingas kambarys su šiluma, Bronx, N. Y. Esu mechanikas, 45 m. amžiaus, nevėdęs. Prašau rašyti sekamu antraščiui: Leo Cawley, c/o Kennedy, 2233 Ellis Ave., Bronx, N. Y. (111-117)

# Europos Karo Pergalės PIKNIKAS

Rengia LDS 3-čias Apskritys

Įvyks Sekmadienį

## Gegužės 27 May

### P. VAICIONIO DARŽE

MEADOW GROVE CRANFORD, N. J.

Pradžią pirmą valandą dieną. Įžangą 45c.

### ŠOKIAMS GRIEŠ PAVIDIS ORKESTRA

Atsitikime lietaus, piknikas įvyks Lietuvių Laisvės Svetainėje, 269-73 Second St., Elizabeth, N. J.

Kviečiame atsilankyti visus į šį L.D.S. 3-čio Apskričio parengimą, kurio pelnas bus sunaudotas mūsų kariams dovanų pasuntimui ir duoklių užmokėjimui.

Turėsime prakalbų, žaislų, užkandžių ir gėrimų.

KELRODIS: Iš Elizabeth ant West Jersey ir Broad gatvių Imkite Union Bus 49 ir važiuokite į vakarus iki Garwood stoties. Išlipę eikite North Ave., sukite po dešine iki Cedar St. ir paskui eikite Cedar St. iki Brookside Hospital, sukite po kairę ir Division Ave. iki Meadow Grove. Ten bus piknikas. Automobilais važiuokite į Elizabeth, N. J. Važiuokite North Broad St. iki Westfield Ave. Westfield Ave. važiuokite iki North Ave., Garwood, N. J. North Ave. važiuokite iki Cedar St. Čia sukite po dešine kaip aukščiau nurodyta.

## Šeštadienio Vakaras Lai Bus Jūsų ir Mūsų!

Mes jaučiamės, jog jūs laikote mus savo gerais draugais, tuomi džiaugiamės. Tačiau mes būtume tame dar tikresni ir linksmesni, jeigu jūs užeitumėt su mumis praleisti vakarą šį šeštadienį, gegužės 19-tą, Laisvės salė, 419 Lorimer St., Brooklynne.

Mūsų pageidavimas — naturalus. Juk kiekviena nuotaka jaučiasi mylima, nes kitaip nebūtų ištėkėjusi, vienok jos akys nušvinta skaidriau, kada jai tas pasakoma. Mes irgi iš tos pat žmonių giminės kilę. Jūsų "deitas" su mumis šio šeštadienio vakarą mums bus

iš naujo užtikrinimu, jog mūsų draugai vis dar randasi su mumis, jog mūsų šeima auga.

Vakaro programoje turėsime:

**Florence Kazakevičiūtė**, jauną armonistę;  
**Rojų Mizarą** — jisai pasakys kai ką apie mus pačius ir apie pasaulį;  
**Vinčą Taurą** — "toastmasteriu."

Prie to, žinoma, bus ir vaišių. Ateikite svečiuosna su šeima, su draugais, su kaimynais. Kviečia visus —

Liet. Komunistų Klubas.

## Do-Re-Mi

All those who said "Aye" to our singing at the Waldorf-Astoria on May 27, should be present this Friday at rehearsal. However, we'd like to see the "Nays," also. So let's everybody be present as we all would like to go to Waldorf.

Last Friday, while selecting songs for the Waldorf-Astoria, we sort of hit a snag. But it seems that The Song of May ("Tai Gražios Dienos Pavasarėlio") and the Song of the United Nations will be in. I noticed that The Song of May has B flat in it. That does not mean that all the rest of notes should be sung flat so as not to miss the B... Don't do that!

Delegates to The Nationalities Division of RWR are: P. Grabauskas, L. Grikštas, Mrs. N. Venta, Mrs. A. Zablackas, V. Karlonas and Mrs. V. Bunkus. We'll be seeing you, people, at the Waldorf.

Mrs. Eva Mizara reported that Mr. Jonas Valentis said, NO to directing the operetta "Žmogžudžiai" for our Fall affair. That leaves us where we started from: to look for another director and, perhaps, for another operetta. As to the director — Mr. J. Juška was suggested; it was also suggested to leave the same operetta.

The Floor Committee of our concert didn't have the report ready last Friday. We will hear the good news when they are ready; perhaps at this Friday's rehearsal.

It was heard that one of P. Grabauskas' feet got sore on him (not at him). We hope it doesn't develop into anything serious, Pete, and hope to see you this Friday.

gi pabėgėlių nuo Sovietų. Matyt, jie bijosi "Sibiro." Kažin kodėl? Apie juos parašysiu vėliau, nes dar ne viską apie juos sužinojau. Tikrai truputį su jais pasikalbėjau. Bandyčiau suieiti ir plačiau pasikalbėti šiandien. Beje, jie sakė, kad Krėvė-Mickevičius savo noru pasitraukė Vokietijon iš Lietuvos, kai bėgo iš ten vokiečiai. Taip pat girdėjė, kad Paleckis, Sniečkus ir Liūdas Gira buvę lenkų nušauti Vilniuje. Tai tiek šiandien sykiui. Vėliau parašysiu daugiau. Esu sveikas — tik laukiu karo greito pasibaigimo ir įsakymo grįžti namo. Jonas.

LIETUVISKAS TRAKTYRIUS (VALGYKLA IR ALINE) Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės. Kasdien Turime Karštų Užkandžių

Juozas Zeidat Savininkas 411 Grand St. Brooklyn

F. W. Shalins (SHALINSKAS) Funeral Home 84-02 Jamaica Avenue Opposite Forest Parkway WOODHAVEN, N. Y. Sutelkiam garbingas laidotuves \$150 Kopyčias sutelkiam nemokamai visose dalyse miesto. Tel. Virginia 7-4499.

(Just before going to press we learned that Pete is in the hospital. Couldn't get the information which one.)

Mrs. Adele Pakall, it seems, had enough. Last Friday she'd resigned (unconditionally) her post as the President of the Chorus. I didn't get any comments on it, but we all hope that it doesn't mean that you are dropping the Chorus as well, Adele!

As of last Friday, May 11, Mr. Leon Grikštas became our new President. Upon taking over his new activities, Mr. Grikštas renewed his pledge to get 300 members into Aid. We wish you a lot of luck and will try to cooperate with you, Pres., even to the extent of not smoking during the rehearsals.

In the absence of Miss Sylvia Pužauskaite, our secretary, (she had something urgent to attend to), minutes of the meeting were recorded by Mrs. Vera Bunkus, last Friday.

And now, as Aldona, our conductor, would say: Let's have some harmony in the Chorus! Hope to see you all these two Fridays—May 18th and the 25th—at rehearsals, and on 27th we'll meet at Waldorf-Astoria.

A. C. C.

Sekmadienį atidarys žaismavietę prie našlaičių vaikams namo, 1358 56th St., Brooklynne. Jos įrengimas lėšavo \$15,000.

## PARDAVIMAI

Parsiduoda 7 kambarių rakandai už labai prieinamą kainą. Visi rakandai geri. Prašome kreiptis pas Mrs. M. Baker, 128 Meserole St., Brooklyn, N. Y. Galima matyti 7 valandą vakaro.

## CHARLES'

UP-TO-DATE BARBER SHOP

K. DEGUTIS, Savininkas PUEINAMOS KAINOS 306 Union Avenue Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts. BROOKLYN 6, N. Y. GERAI PATYRĘ BARBERIAI

## DANTŲ GYDYTOJAS DR. A. PETRIKA

221 So. 4th Street BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-6868

VALANDOS: 9-12 ryte 1-8 vakare Penktadieniais uždaryta.

## Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Nupiešiam Planus

Darome ir Pritaikome Akinius



Drs. Stenger & Stenger Optometrists 394-398 BROADWAY BROOKLYN, N. Y. Tel. ST. 2-8342

## Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Tarpai atmalioju įvairiom spalvoms.

JONAS STOKES 512 Marion St. Brooklyn Tel. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line Tel. GLEnmore 5-6191

## DABAR PAS JŪSŲ KRAUTUVININKUS



Imkite 6 butelius, Šiandien!

Authorized Bottler: Pepsi-Cola New York Bottling Company



Pasaulinės Darbo Unijų Konferencijos Komiteto amerikiečiai nariai, kurie dalyvavo komiteto posėdyje, Oakland, Calif. Iš kairės į dešinę: James B. Carey, Allan S. Haywood, Albert J. Fitzgerald, Joseph Curran, Emil Rieve ir John Green.

## LITUANICA SQUARE RESTAURANT

STANLEY RUTKŪNAS SAVININKAS PUKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE PAUKSTIENOS PIETŲ ANTRADIENIAIS Atdara kas dieną ir naktį apart sekmadienį. Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių 282 UNION AVE. BROOKLYN Tel. EVergreen 4-9612

## MATEUŠAS SIMONAVIČIUS GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir elius. Kada būsite Brooklynne, užeikite susipažinti. Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nėdlionis atdara nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y. Blokas nuo Hewes St. elevatorio stoties. Tel. EVergreen 4-8588

Persodinam Delmantus jums belaukiant. Turime eksportus taisyklai laikrodžių ir laikrodėlių. Mes turime įvairių rūšių laikrodėlių: Bulova, Benrus, Gruen, Longines, Jules, Jurgensen.

ROBERT LIPTON, Jeweler 701 Grand St. Brooklyn, N. Y. Tel. ST. 2-2178 ATDARA VAKARAIŠ